1893 HUSZONHETEDIK ÉVFOLYAM — 314. SZÁM. — BUDAPEST, HÉTFŐ, NOVEMBER 13.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST VI. SZERECSEN-UTCZA 35.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre . 5 frt.
Egy fél évre . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 6 frt 70 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára 6 kr.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, VI. DALSZINHÁZ-UTCZA 1.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL
PÁRISBAN *főügynökségünknél:*
John F. Jones & Cie. 31 biz. Faub. Montmartre.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Danneberg L. I. Kumpfgasse Nr. 7.
Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 1.
Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I., Wollzeile Nr. 25.
Dukes Miksa, I., Riemergasse Nr. 12.
és valamennyi hirdetési iroda.

Budapest nov. 13.

A képviselőház ma délelőtt 10 órakor tartott ülésén a belügyminiszterium költségvetését kezdte meg tárgyalni.

Elnök báró Bánffy Dezső, jegyzők Schober Ernő, Molnár Antal, Papp Elek.

A napirend előtt felolvasták Vállyi Árpád levelét, melyben három havi szabadságot kér. A ház megadta. Ugyancsak napirend előtt szólalt föl gróf Tisza Lajos személyes kérdésben, hogy a kik szegedi beszédével foglalkoztak, félremagyarázták intencióit. Ő a lojalitást sem föl nem kinálta, sem áruba nem bocsátotta.

Ezután következett a belügyi tárcza költségvetésének tárgyalása.

Holló Lajos a jó adminisztrációt követeli, azért szükséges, hogy a tisztviselők függetlenek legyenek. Mielőtt az állam életbeléptetné az állami közigazgatást, meg kell alkotnia a szolgálati pragmatikát és a fegyelmi törvényt. De ekkor is meg kellene gondolnia, hogy nem lenne-e czélszerű megtartani az önkormányzatot s azt reformálni? Mert nem fog-e nemzeti szerencsétlenséget létrehozni az állami közigazgatás?

A közigazgatási törvényjavaslatokat meg kell előbb ismertetni a közvéleménynyel. Hogy csak ugy beledobják a törvényhozásba az ilyen fontos javaslatokat, annak szomoru bizonysága volt a Szapáry-féle javaslat, melyről ma mindenki beismeri, hogy rossz volt. Sürgeti a választói jog kiterjesztését, a választói összeirás rendezését, a választás tisztaságát czélzó javaslat törvényre emelését, a főrendiház reformját képviseleti alapon. Határozati javaslatot nyujt be, hogy a képviselőház utasitsa a kormányt az erre vonatkozó javaslatok beterjesztésére.

Zay Adolf az állami adminisztrácció hive, de a városokban fenn akarja tartani a választási jogot a városi ügyeket intéző tisztviselőkre nézve.

Bujanovics Sándor mindenekelőtt a választási tisztaságot biztositó törvény megalkotását tartja szükségesnek, csak azután a közigazgatás reformját illető javaslatok tárgyalását. Hozzájárul Holló Lajos véleményéhez abban, hogy ezek a javaslatok előzőleg a közvélemény elé kerüljenek. Ha már jól meg vannak rostálva és tisztázva a közvéleményben, akkor remélhető, hogy helyes törvényekké váljanak. Nem fogadja el azonban a czenzus kiterjesztésére vonatkozó javaslatot, mert annak most nincs itt az ideje, ép azért most a választókerületek kikerekitését sem tartja sürgősnek. A főrendiház reformja sem akut kérdés; ha azzá lesz, az ő nézete szerint csupán elvi okból lesz szabad a reformot megcsinálni. Felhivja a miniszter figyelmét az orvosok hiányára, továbbá, főleg a felvidéken, a bábaügyre, mert a jó bábák hiánya miatt számos ember pusztul el.

A vándorczigányokra szintén felhivja a miniszter figyelmét, mert ezek vándorlása nem fér össze a közegészség és a közbiztonság érdekeivel.

Gróf *Apponyi* Albert a választási reformra vonatkozólag csatlakozik Bujanovics Sándorhoz, és sürgeti, hogy a kuriai biráskodásról szóló javaslatot a bizottság igyekezzék gyorsan letárgyalni.

Hieronymi Károly belügyminiszter kijelenti, hogy a közigazgatási reformmunkálatoknál azt a sorrendet tartja meg, melyet bejelentett. Rövid idő mulva már beterjesztheti a *közigazgatási biróságról* szóló javaslatot, azután nemsokára a fegyelmi eljárásról szóló javaslatot, melyek nézete szerint együtt léphetnek életbe. Ezeket követi a *községi* törvényjavaslat, talán január kezdetén. Az önkormányzat rendezését a járásokhoz kell szabni, mert vannak járások, a melyeknek községei az önkormányzat minden föltételeivel birnak, vannak azonban olyanok, a hol egyátalában nem találunk az önkormányzatra alkalmas, értelmes polgárokat: nem lehet tehát minden városra egyforma mértéket alkalmazni.

A közvélemény előkészitésére nézve megjegyzi, hogy a házassági javaslat nem lehet meglepetés, mert kétszáznál több szakaszból áll, valószinűleg a bizottságban is sokáig fogják tárgyalni, s a ház elé csak hónapok mulva kerülhet. A választási törvény reviziója nem kerülhet egyhamar a ház elé, de azt nem is tartja szükségesnek, mert nem látja be, miért ne lehetne a törvény kiválóbb anomáliáit novelláris uton változtatni? Ezt megfontolás tárgyává fogja tenni

Helfy Ignácz kifejti, hogy a függetlenségi és 48-as párt azért röviditette meg a vitát, mert az időt a fontos javaslatokra akarják fentartani. A közigazgatási reformjavaslatoknak azt a sorrendjét, melyet a miniszter bejelentett, helyesli, de az államositásnak ellene van.

Holló Lajos megjegyzi a miniszterrel szemben, hogy a megyei és községi önkormányzat erősségét óhajtva, nem vár semmi haladást sem a járási önkormányzattól. A czenzus leszállitását is lehetne novelláris uton eszközölni, arra nem kell nagy szerves javaslat. Nem áll, hogy ez nem lenne időszerű s nem félne attól, hogy más ajku állampolgáraink nemzetiségi képviselőket küldjenek ide, mert inkább itt igyekeznének panaszaikat előadni, mint az alkotmány keretein kivül.

A ház többsége *elveti* a határozati javaslatot.

Ezután a részletekre tért át a ház. A közegészségi kiadások tételénél *Kovács József* a difteritisz-járvány elfojtása végett teendő intézkedését sürgette.

A közbiztonsági kiadások tételénél *Herman* Ottó felszólal a gyülekezési jog védelmeért; a Budapesten tartott munkásgyülésekkel szemben a főkapitányság tapintatlanságot követett el, a mivel elmérgesitette a dolgot. Bekövetelte az inditványokat, a mi szerinte czenzura, ez nem engedhető meg.

Hieronymi miniszter válasza után holnapra halasztják a vita folytatását.

Budapest, nov. 13.

A *kötelező polgári házasság* kérdése, mint a N. W. T. budapesti tudósitója állitólag beavatott forrásból értesül, a *főrendiházi klerikális-konzervativ többségben szakadást* idézett elő. E szerint a gróf *Zichy* Nándor vezetése alatt álló főrendiházi ellenzék *egy része* elhagyja az eddigi zászlót és gróf *Dessewffy* Aurél vezetése alatt ezentul, mint konzervativ párt a kötelező polgári házasság *mellett* fog küzdeni. A gróf Zichy Nándor vezetése alatt maradt főrendiházi csoport ezentul is a klerikálisok szolgálatában marad. A gróf Dessewffy vezetése alatt álló csoport a kötelező polgári házasságot *nem nézi egyházi, hanem jogi kérdésnek s kész ezt a törvényjavaslatot megszavazni*, ha elegendő garanciákat nyujtanak neki arra nézve, hogy a törvényjavaslatok nem fogják az egyház jogait sérteni. Ilyen garanciát látna a konzervativ csoport abban, ha a vallások szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslatból a felekezetnélküliségre vonatkozó szakasz kimaradna. Ha pedig az uj párt emez óhajtása nem teljesithető, akkor azt fogja követelni, hogy a felekezetnélküli szülők gyermekei nagykorusitásukig valamely pozitiv vallásban neveltessenek fel.

A nemzeti párt tegnap délután öt órakor *Bánó* József elnöklete alatt értekezletet tartott, melyen a *belügyminiszteri tárczа* költségvetését tárgyalták.

Horánszky Nándor pénzügyi és politikai szempontokból ismertette a belügyminiszter költségvetését, ő kivüle fölszólalt még gróf *Apponyi* Albert *Issekutz* Győző és *Bujanovits* Sándor. A nemzeti párt legközelebbi értekezletét holnap délután öt órakor fogja megtartani.

Az országgyülési szabadelvűpárt ma $6^1/_2$ órakor értekezletet tart, melynek tárgya: a kereskedelmi és földmivelési tárcza 1894-dik évi költségvetése.

Bulgária és Maczedónia egyesitése.

Figyelemreméltó hirt táviratoznak a «P. H.»-nak Szófiából, mely szerint Bulgáriának és Maczedóniának egyesitése elhatározott dolog volna. A távirat igy szól:

Ferdinánd fejedelem e hó 9-én este hat órakor Stambulov, Gregov és Szavov miniszterek jelenlétében 150 tagból álló és *Maczedónia különböző vidékéről* érkezett küldöttséget fogadott. A fogadtatás másfél óráig tartott.

Ferdinánd fejedelem kijelentette, hogy *Maczedóniának Bulgáriához való csatolása oly bizonyos*, mint a hogy szombat után vasárnap következik. Figyelmezteti és kéri a küldöttség minden tagját, hogy ha visszatérnek Maczedóniába, a népet tartsák vissza minden meggondolatlan lépéstől, sőt még nyilatkozatoktól is, mert ő — Ferdinánd — azt akarja és óhajtja, hogy az egyesülés magasztos momentuma vérontás nélkül egész csendben menjen végbe; meg van győződve, ha ez igy történik, ugy a megtörtént ténybe ugy Európa, mint maga Törökország is bele fog nyugodni. A fejedelem a küldöttség vezetőjének, a saját és neje nevében, a maczedóniai bolgár iskolák fentartására *5000 darab Napoleon-aranyat* adott át, édes anyja *Klementina* herczegné nevében pedig szintén 5000 darab Napoleond'ort.

Fél nyolcz órakor szünni nem akaró «hurrá»-kiáltással hagyták el a palota nagy disztermét, honnan egyenesen a «Sándor» laktanyába hajtattak, hol nagyszerű vacsora várta őket. A vacsorán megjelentek az összes miniszterek, törzstisztek, 40 képviselő, a város főkapitánya és főpolgármestere. Stambulov rendkivül hatásos pohárköszöntőt mondott Maczedónia és Bulgária egyesülésére, a mi csakis az európai uralkodók kedveltje, Ferdinánd fejedelem alatt történhetik meg és biztos benne, hogy meg is fog történni, de kitartásra és tapintatosságra van szükség. A társaság reggel négy óráig maradt együtt, ekkor kihajtattak a vasuti állomáshoz és külön vonat vitte a maczedon vendégeket egész Bellováig.

Az egész dolog oly nagy csendben történt, hogy csak akkor tudtuk meg, mily nevezetes vendégeink voltak, a mikor már elutaztak. — A vendégek ugyanis este öt órakor érkeztek és már hajnalban elutaztak. A titokzatosság miatt az itteni lakosság rendkivül fontosnak tartja az egész esetet.

Az uj osztrák kormány.

A Wiener Zeitung tegnapi száma, mint már jeleztük, közzéteszi a *Taaffe-miniszterium lemondásának elfogadását és Windischgraetz Alfréd herczeg miniszterelnöknek, valamint az uj miniszereknek kinevezését.*

Windischgraetz herczeg tegnap délben 12 órakor tette le az uralkodó kezébe *az esküt*, először mint titkos tanácsos, azután pedig mint miniszterelnök.

Titkos tanácsosi minőségében való esküttételénél gróf *Trautmannsdorf* főkamarás interveniált. Az eskümintát báró *Klaps* miniszteri tanácsos olvasta fel. Miniszterelnöki minőségében való felesketésénél a szabadságon lévő gróf Kálnoky képviseletében *Kállay* közös pénzügyminiszter működött közre. Az eskümintát *Schnetes* udvari tanácsos olvasta fel. Ezután a *kabinet összes tagjai* együttesen tették le a király kezébe az *esküt*, mely alkalommal Windischgraetz herczeg interveniált és báró Klaps olvasta fel az eskümintát.

A felesketés után ő felsége a kabinet tagjait egyenkint kihallgatáson fogadta. A kihallgatások háromnegyed óráig tartottak. A király délután félkét órakor meglátogatta Taaffe grófot, kinél fél órát időzött.

A tegnap délelőtt folyamán Taaffe grófnál sok állami méltóság és hivatalnok tett bucsulátogatást. Később megjelentek nála a belügyminiszterium osztályfőnökei és udvari tanácsosai és a miniszterelnökség főhivatalnokai. Taaffe gróf azt az óhaját fejezte ki, hogy a szokásos hivatalos bucsuzás máradjon el. Délután egy órakor a megbukott kabinet valamennyi tagja megjelent Taaffe grófnál, hogy tőle együttesen bucsut vegyenek.

Alább adjuk az uj osztrák kormány tagjainak az életrajzát:

Windischgraetz Alfréd herczeg, október 31-én töltötte be 42-ik életévét. A miniszterium legfiatalabb tagja, de azért már politikai multja van, miután már 1876 óta örökös tagja az urakházának. A konzervativ pártnak határozott hive. A cseh tartománygyűlésen tartott beszédei feltüntek előkelő hangjuknál és tartalmuknál fogva, s a bizottsági tárgyalásokon is kiváló képzettséget árult el. Az az állás, melyet a német-cseh kiegyezéssel szemben elfoglalt, a csehországi németek előtt nevének a legjobb hangzást adta. A jogtudományok doktora s atalaban kiváló jogásznak és szónoknak tartják.

Dr. Plener pénzügyminiszter 1841. október 18-án született Egerben Csehországban. Kezdetben a diplomácziai pályára lépett s Párisban, majd Londonban működött az osztrák magyar követségnél, de 1873-ban visszalépett. Az égeri kereskedelmi kamara képviselővé választotta s csakhamar kiváló tagja lett a birodalmi tanácsnak. Felszólalásai a budgetviták alatt, széleskörű ismeretei, éles politikai itélőképessége hámulatot kelltettek s kiváló szónoki tehetsége vezérszerepet biztositottak számára nemcsak saját pártjában, hanem az egész parlamentben. Beszéde egyszerű, tárgyilagos, de hatalmas és meggyőző erejű. Mondat mondathoz, gondolat gondolathoz sorakozik, majdnem száraz modorban, s mégis maradandóbb hatást tesz, mint a leggyujtóbb szónoklat is. Gróf Taaffe mondta róla, hogy inkább kétszer hallgatja meg, mint egyszer: e szavak a legjobban jellemezték Plenert, ki a kabinetnek disze lesz.

Dr. *Madeyski*, az uj közoktatásügyi miniszter egyik legképzettebb tagja az osztrák képviselőháznak, s annak második alelnöke volt. Kiváló jogász és politikus, jéles szónok és debatter. 1841-ben született Sieniavnanban, Galiczában. A jogi tanulmányok bevégzése után 1864-ben törvényszéki hivatalnok volt s 1870-ben az igazságügyminisztériumban nyert alkalmazást. Két évvel utóbb kilépett az állam szolgálatából s Galiczában jegyzői hivatalt vallalt. 1879-ben választották meg először képviselővé, a mikor egyuttal a krakói egyetemen magántanárrá nevezték ki. 1885-ben ismét meghivtak az igazságügyminisztériumba.

Gróf *Wurmbrand* kereskedelemügyi miniszter 1828. május 9-én született. Kezdetben a katonai pályára szánta magát, de később századosi ranggal kilépett a szolgálatból, s a nemzetgazdaságtannal kezdett foglalkozni. 1879-ben a graczi kereskedelmi kamara képviselővé választotta, s a képviselőházban nemsokára előkelő szerepet játszott minden nemzetgazdasági és kiválóan vasuti kérdésben.

Jaworski lovag a lengyel miniszter 1825-ben született Galiczában. A jogi tanulmányokat elvégezvén, 1846-ban állami szolgálatba lépett, de állásától rövid idő mulva megvált. 1870. óta tagja a képviselőháznak. A Taaffe-kormány alatt nagy befolyása volt. 1885-ben az adóbizottság elnöke, s 1887-ben a birodalmi törvényszék tagja lett s az uralkodó a II. osztályu vaskoronarenddel tüntette ki. 1888 ban a lengyel klub elnökévé választotta. Nagy hive volt gróf Taaffenek s kritikus helyzetekben gyakran nyujtott a volt miniszterelnöknek segitséget, de a választási reformjavaslattal szemben állást foglalt. Előrehaladott kora daczára erőteljes ember.

Gróf *Falkenhayn* földmivelésügyi miniszter;
gróf *Welsersheimb* honvédelmi miniszter;
gróf *Schönborn* igazságügyi miniszter; és
Bacquehem belügyminiszter a leköszönt kabinetnek is tagja volt.

Az egyetemi ifjuság és a szabadelvü reformok.

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

A budapesti tudományegyetem ifjusága, a mely eddig is minden alkalommal tanuságot tett szabadelvüségéről, tegnap délután *diszgyülést* tartott, hogy azon ünnepélyesen fejezze ki érzelmeit s nézetét a polgári házasságra s egyátalán a szabadelvü reformokra vonatkozólag. Az uj városház közgyülési terme délután négy órára zsufolásig megtelt az ifjusággal s a diszgyüléshez méltó hangulat uralkodott a teremben, ezt a méltóságos, nyugodt hangulatot utóbb sikerült nehány oláh-mártirjelöltnek többé-kevésbé megzavarni.

Az ifjuság tegnapi gyülésén esett meg a magyar fővárosban először, hogy az oláhok oláhságukkal bivalkodni, közbekiáltásaikkal a magyarokat itéletük tárgyává tenni merészelték. Egy oláh az ülésen a magyar ifjuság nagyváradi tüntetéseire tett czélzatos, lenéző megjegyzést. Az oláh fiatal ember el volt készülve a mártirságra, de ezt nem sikerült elérnie. A higgadtan viselkedő ifjak nem dobták ki a mártirjelöltet, mert akkor kész mártir vált volna belőle, hanem egyszerűen kiutasitották. Ezzel tudtára adták, hogy *köztük nincs helye.*

Az egyetemi ifjuság, mint halljuk, egyátalában nem akarja kebelében megtűrni azt az oláhot, a ki tegnap mindenáron tüntetni akart a magyarság ellen s egyátalán mozgalmat akarnak inditani azok ellen, a kik a magyar fővárosban, a magyar tudomány-egyetemen nyiltan és alattomosan bujtogatnak a magyar állameszme ellen. A diszgyülés egyébként következőleg folyt le.

A gyülést *Engel* Aurél nyitotta meg, a ki elnökül *Bottlik* Józsefet, jegyzőül *Jászy* Oszkárt ajánlotta, a kiket egyhangulag meg is választottak.

Az első szónok *Engel* Aurél joghallgató volt, a ki szépen előadott, tartalmas beszédeben kifejtette, hogy a szabadelvü reformok nem képeznek pártkérdést, hanem mint a közszellem megnyilatkozása közös programmja minden képviselőházi pártnak. Kicsinyes, jobbára személyes élű politikai viszályok nem erdemlik meg a lelkesedést, mivel ezek inkább képeznek konjunkturát, mint történelmi tényt. Lelkesednünk nagy eszmékért lehet, mint tették elődeink 1848-ban a jobbágyok felszabaditásáért s a sajtószabadságért. A szőnyegen lévő reformok kiépitését és betetőzését képezik a szabad gondolkodás azon nagy pantheonjának, melynek alapkövei 1848-ban rakattak le. Egy oly kor hajnala közeledik, melyben mindenki azt az istent fogja imádni, a kit hisz s ugy fogja imádni, a hogy neki tetszik. Nyilt sisakkal vesszük fel a harczot, s nyilt harczot várunk el az ellentábortól is. Vallja be mindenki, hogy liberális-e vagy reakczionárius, hogy megértette-e a század szavát s hajlandó-e követni, vagy hogy nem törődik a nemzet többségének jólétével, a haza javával, s önzésből vagy korlátoltságból fel akarja-e áldozni kulturánk haladását — igen-e vagy nem? Mert a ki nem elvtársunk az ellenfelünk, a ki nem barátunk az ellenségünk!

Fegyverünk a szó és a toll.

Ime haditervünk: ez a határozati javaslat: «A budapesti egyetemi polgárság közgyülése szivből üdvözli azokat az államférfiakat, kik felismervén a kor követelményeit, liberális alapon fejlesztik tovább a magyar államéletet; kijelenti, hogy lelkes örömmel csatlakozik hozzájuk és támogatja őket a benne rejlő erkölcsi sulylyal.

Ezen érzelmek tolmácsolása czéljából a polgári házasság és vallásszabadság eszméinek előharczosait: dr. *Wekerle* Sándor, *Szilágyi* Dezső és gróf *Csáky* Albin miniszterekhez tizenkét tagból álló küldöttséget menesztenek. *Engel* Aurel joghallgató.»

A beszédre zugó éljenzés hangzott fel, bár a határozati javaslat ellen rögtön több hangot lehetett hallani.

Bottlik József azt ajánlja, hogy gróf *Apponyi* Albertet is üdvözöljék.

Egy hang: És *Eötvöst* is!

Fábry Géza hive a reformoknak, de a küldöttség menesztését nem tartja helyesnek; az eszmék ellen nincs kifogása, de személyek ünneplése ellen tiltakozik.

Moskovitz Iván a kérdéses reformokat az annyiféleképp megbontott magyar egység diadalának is tekinti, szintén nem helyesli a miniszterek ünnepeltetését.

Rosenthal Hugó joghallgató beszédében kifejti, hogy ha vannak talán olyanok, kik e mozgalom fényét elhomályositani akarnák, ez abból az általános jelenségből folyik, hogy mindenkit egy időben kielégiteni lehetetlen. Azokkal szemben, a kik az ifjuságnak hivatottságát nagy kérdésekben való állásfoglalásra nézve tagadják, utal arra, hogy az egyetemi polgárság, mint az ország ifjuságának leginteligensebb resze, közös eszméinél és ambicziójánál, gyakori érintkezésénél fogva különleges életet él. Ezen életnek a megnyilatkozása minden ifjusági mozgalom. «Az ifjuság nem politikai faktor, mely kormányokat emel és buktat, de számbaveendő társadalmi tenyező, valahányszor áthatja egy nagy eszme, egy hatalmas, minden megalkuvást kizáró eszme.»

Rosenthal szavai közben egy oláh folytonos közbekiáltásaival iparkodik a nyugodtan folyó ülést megzavarni, a miből nagy zaj és lárma keletkezik.

Rosenthal erre röviden befejezi a beszédét s pártolja az Engel inditványát.

Engel ezután visszavonja a javaslatának azt a részét, a mely a küldöttség menesztésére vonatkozik; kijelentését a többség éljenzéssel fogadja.

Az elnök ehhez hozzájárul.

Az inditvány visszavonása után *Kégl* János kijelenti, hogy ezt teljesen megokoltnak tartja, mivel az egyetemi ifjuság teendői közé azt még sem lehet számitani, hogy a kormányférfiaknak szótöbbséggel bizalmat, vagy bizalmatlanságot szavazzanak. Örömét fejezi ki, hogy a következményeiben oly messzevágó kérdésben az ifjuság egyhangulag a század irányeszméinek értelmében foglalt állást.

Néhány *oláh* ez ellen tiltakozik, mire Kégl kijelenti, hogy nincs szándékában a «vakoknak a szint magyarázni». Az egyházpolitikai javaslatok ugy az egyén, mint a modern nemzeti állameszme érvényesitését czélozzák, társadalmunk különböző elemeit fogják összeforrasztani, noha külsőleg első sorban csak a szertartások külső czeremóniáit szüntetik meg.

Minek a külső czeremónia? — kiáltják néhányan. A fekete sereg. — felelnek mások.

Az *elnök* inditatva érzi magát *Kéglt* figyelmeztetni, hogy senkinek vallási meggyőződését ne bántsa, mások azonban éljeneznek, s követelik, hogy az elnök e kijelentését, mivel senki sértve nem érezheti magát, vonja vissza.

Kégl János folytatva, a magyar nemzeti állameszme előnyomulását üdvözli a javaslatban, midőn a családi élet legfontosabb mozzanataiban az állam organumai lépnek a nemzetiségi egyházi közegek helyébe.

Erre roppant zsivaj keletkezik, az *elnök* figyelmezteti *Kéglt*, hogy a nemzetiségi viszonyokat ne érintse, a közgyülés azonban más nézeten van s követeli, hogy *Kégl* folytassa beszédét. Ugy látszik azonban, hogy nehányan ezt minden áron meg akarták akadályozni, mivel a zaj nőtten-nőtt. A *halljuk* s az *éljen*-kiáltások összevegyültek, egyszerre tiz ember kiabált, ugy hogy az elnöknek nem volt mit tennie, mint a tárgyalást öt perczre felfüggeszteni.

Az elnök az ülést ujra megnyitván figyelmezteti a zajongókat, hogy ne zavarják a nyugodt tanácskozást s *ne iparkodjanak a diszgyülést az utczai tüntetések alacsony fokára rántani.*

A rakoncátlankodó oláhok erre még nagyobb lármát csaptak.

Egy oláh: A nagyváradi utczai tüntetésekre tessék emlékezni. Pável ellen tüntetni nem volt alacsony!

Az oláh kifakadása természetesen, nagy zajt és zavart idézett elő.

Ki vele! Dobjuk ki! Nem türjük magunk közt! — hallatszott minden felől, az elnök pedig folytonosan csengetett.

Az elnök végre felszólitotta az elnöki emelvényhez menekült, megriadt oláhot, hogy hagyja el a termet. Az oláh eddig rettenetesen ijedt képet vágott, mert azt hitte, hogy a keresett mártiromsághoz szükséges ütlegeket csakugyan megkapja, de a mint látta, hogy az elnök rendet csinál, az ifjak utat nyitnak neki s ő sértetlenül hagyhatja el a termet, fejét hátraszegezve, nevetséges hetykeséggel indult kifelé. Odabent maradt néhány társa ezután nem mert már a magyarok ellen fennhangon káromkodni.

Ezután némileg nyugodtabb hangulatban *Neuhauser* és *Báttaszéki* beszéltek. Báttaszéki azt inditványozza, hogy a mozgalom vezetőinek és meginditóinak, névszerint *Bottlik* József, *Engel* Aurél, *Jászi* Oszkár, *Kégl* János és *Rosenthal* Hugó joghallgatóknak köszönet szavaztassék, mit a közgyülés egyhangulag elfogad.

Elnök erre a vitát berekesztvén, kihirdeti a közgyülés egyhangu határozataként *Engel* Aurél inditványát, *Parchetich* László egyetemi köri elnök ama toldásával, mikép ezt oly reményben teszi, hogy «a szabadelvüség kultusza a nemzeti eszmék ápolásával kapcsolatosan fog történni.» Ezzel a diszülés nemcsak lelkes, hanem egyuttal ingerült hangulatban véget ért. Az oláhok váratlan, vakmerő fellépése volt a megbeszélés tárgya a hazatérő ifjak közt.

UJDONSÁGOK.

— nov. 13.

— ***Személyi hirek.*** *Salvator Albrecht* főherczeg tegnap délután Gödingből Bécsbe érkezett. — *Lukács* Béla kereskedelmi miniszter — mint nekünk táviratozzák — tegnap Bécsbe érkezett. — Gróf *Thun-Hohenstein* csehországi helytartó tegnap este Bécsből Prágába utazott. — Gróf *Badeni Kazimir* — mint lapunknak táviratozzák — tegnap Bécsből Lembergbe érkezett. — Dr. *Gerlóczy* Gyula kir. József-műegyetemi tanár — mint lapunknak irják — sulyos szivbaja miatt családjával együtt Görzbe utazott hosszabb ott időzésre. — Báró *Krausz* tartományelnök, mint lapunknak táviratozzák tegnap Czernovitzból Bécsbe utazott. — Gróf *Tisza* Lajos, a király személye körüli miniszter ma délelőtt Bécsből Budapestre érkezett.

— **A királyné nevenapja.** *Erzsébet* királyné nevenapján, november 19-én, vasárnap délelőtt tiz órakor, ünnepélyes istentisztelet lesz a budavári Mátyás-templomban. A misén *Vaszary* Kolos biboros herczeg-primás pontifikál. Ugyanakkor a budavári helyőrségi templomban a katonaság számára lesz ünnepi mise. A király nevenapján az Erzsébet szegényházban az ápoltak külön ebédet kapnak.

— ***A király Gödöllőn.*** A király — mint értesülünk — e hó 20-án körülbelül két hétre Gödöllőre megy, a hol folytatni fogja a vadászatait. A mióta a király Gödöllőről elutazott, senki sem vadászott azon a tájékon, nehogy a vadakat elriasszák onnan. A kastélyban javában folynak az előkészületek a király fogadtatására.

— **Albrecht főherczeg arczképe.** *Benczur* Gyula kitűnő festőművészünk, mint már közöltük, Albrecht főherczeg arczképén dolgozik. A kép a főherczeget tábornoki egyenruhában, rendjeleivel diszitve, ábrázolja. Az egyenruha azonban nem a közös hadsereg, hanem a német hadsereg uniformisa s a rendjelek is németországiak. A kép ugyanis II. Vilmos német császárnak van szánva, köszönetül a német tábornagyi rangért. A tábornagy Pozsonyban Frigyes főherczeg kastélyában három napig ült modelt a művésznek. Benczur három példányban fogja elkészíteni az arczképet; Albrecht főherczeg ugyanis a német császáron kívül még *Albert* szász királynak és *Lipót* bajor regensherczegnek is egy-egy arczképet fog ajándékozni.

— ***A Szent-István-renddel kitüntetett főherczegek.*** A hivatalos lap e hó 12-iki számának az élén ugyancsak előkelő névsor van. Három főherczeg neve következik ott egymásután a magyar korona legnagyobb kitüntetésével. A Szent-István-rend nagykereszttje ez a kitüntetés. A három főherczeg, a ki az első magyar rendjelet most megkapta: *Ferencz* Ferdinánd ausztria-estei főherczeg, vezérőrnagy; *Lajos* Viktor főherczeg altábornagy és *Frigyes* főherczeg altábornagy, az 5-ik hadtest parancsnoka és a pozsonyi parancsnokló tábornok.

— **Mária Valéria főherczegnő védencze.** A bécsi Ring-színház égése után *Mária Valéria* főherczegnő első volt azok közt, a kik a katasztrófától sujtottakat segélyezték. A főherczegnő — mint már emlitettük — a szerencsétlenek közül különös védelmébe vett egy *Kubak* Berta nevű kis leányt, a kinek a szülei szintén a lángokban leltek halálukat. Az árva leánykát a főherczegnő máig a hakingi zárdában neveltette. A fiatal leány ez évben lépett ki a nevelőintézetből. Pár nap előtt jelentkezett a főherczegnőnél, hogy megköszönje a kegyes jóságot. A főherczegnő nyájasan fogadta a leányt és biztositotta további jóindulatáról. Kubak Berta zongoraleczkeadásból fog ezután megélni.

— **Jókai jubileuma.** Alig hogy a Jókai-ünnepélyt rendező nagybizottság ismeretes kérelmével az országhoz fordult: Nagybecskerek városának a közönsége máris siettett legnagyobb elő magyar költőnk müveit megszerezni. E poliglott városban, melynek 23.000 lakosa közül alig van 3.000 magyar, a tegnapi napon nem kevesebb, mint két egylet és pedig «A nagybecskereki kaszino-társulat» és «A kereskedő ifjak egylete» fizettek elő Jókai Mór összes kiadandó müveire. — *Szabadkán* az izraelita hitközség tegnapi közgyülésén elhatározták, hogy *Jókai* Mór ötvenéves irói jubileuma alkalmával feliratilag üdvözlik és összes müveinek a diszkiadását megrendelik. A szabadkai nemzeti kaszinó kezdeményezésére az összes szabadkai jótékony, müvelődési és társas egyesületek küldöttei gyülést tartottak, melyen elhatározták, hogy *Jókai* monumentális működését jövő évi január 7-én az egész társadalom bevonásával fényesen megünneplik s a rendezendő vigalmak összes jövedelmét az irói segélyegyletnek ajánlják fel. Az ünnepély rendezésére végül egy tizenkéttagu bizottságot küldöttek ki, melybe minden egyesületből beválasztottak egy-egy tagot. Ezzel kapcsolatban közöljük még:

Nagy Kanizsán «A kereskedő ifjak társulata» e hó 11-én a kaszinó disztermében, Jókai 50 éves irói működése alkalmából sikerült estélyt tartott. Tetszést aratott Weiser Klára szavalata, ki Hoffmann Mór tanár ez alkalomra irt költeményét szavalta, dr. Ernyei István kegyesr. főgimn. tanár «Jókai regényköltészete» czimü felolvasása, továbbá dr. Stocker Antal kir. alügyész zongorajátéka és Hukstädt Irén éneke is tetszett. Az estélyen a város színe-java megjelent, zsufolásig megtöltve a kaszinó nagytermét. Előadás után tánez következett, mely a hajnali órákig tartott. A rendezőség diszes kiállitásu meghivókat küldött szét s ezek egyik selyemre nyomott példányát üdvözlő átirat kiséretében az ünnepelt költőnek is megküldte.

— **Klapka György tábornok siremléke.** Már elmult egy éve, hogy Klapka György tábornok, Komárom hős védője meghalt és a kerepesi-uti temetőben a Deákmauzoleum mellett örök álmát aluszsza. A boldogult tábornok barátai vasárnap délelőtt az «István főherczeg» szállodába értekezletet hivtak össze, a melyben elhatározták, hogy a hadvezér sirját emlékoszloppal fogják megjelölni. Eddig már nyolczszáz forint gyült össze erre a czélra, de most a gyüjtést az egész országra ki fogják terjeszteni. Huszonegy tagból álló számvizsgáló és egy végrehajtóbizottságot választottak, a mely a gyüjtőiveket nemsokára ki fogja bocsátani. A bizottság elnöke *Tuba* János, Komárom város orsz. képviselője. A befolyó összegeket a terézvárosi takarékpénztárban helyezik el a gyüjtés befejezéséig. Abban az esetben, ha nagyobb összeg gyülne össze, mint a mennyi a siremlékre szükséges, a fölösleget Komárom városának adják, az ott felállitandó Klapka-szobor javára.

— ***József Ágost főherczeg eskűvője.*** *A király* tegnap este kilencz órakor utazott Bécsből Münchenbe, József Ágost főherczeg eskűvőjéhez. A királyon kivül ott lesznek még: az uralkodó testvérei, *Károly Lajos* és *Lajos Viktor* főherczegek; továbbá *Stefánia* özvegy trónörökösné, *Salvator Ferencz* főherczeg, *Mária Valéria* főherczegné, *József* főherczeg és *Klotild* főherczegné gyermekeikkel, *Mária Dorottya, Erzsébet* és *Klotild* fő-

herczegnők, valamint *László* főherczeg. A királyi ház tagjai nagy kiséretet visznek magukkal. A vőlegény nagyanyja *Klementina* Koburg herczegnő szintén Münchenbe utazik az esküvőre. Tegnap *József Ágost* főherczeg és menyasszonya München város küldöttségét fogadták. Az előkelő polgárokból álló deputáczió a város szerencsekivánatait fejezte ki a jegyesek előtt. Ugyancsak tegnap, értékes ajándékkal lepte meg Auguszta főherczegnőt egy müncheni képkereskedő, a ki Ferencz József király vőlegénykori, kitünően talált arczképét vitte fel a királyi palotába. *Fiumében* nagyban készülnek a 17-én odaérkező főherczegi pár fogadására. A mézeshetek első 14 napját ugyanis a főherczegi pár Fiuméban fogja tölteni. A villa Guiseppet, a melyben a házasok lakni fognak egészen ujjá alakitották. — Münchenből táviratozzák: Ő felsége *Ferencz József* ma délelőtt 9 óra 58 perczkor ide érkezett. Midőn a különvonat a pályaudvarba robogott, a zenekar az osztrák néphimnuszt játszotta. Luitpold régensherczeg cs. és kir. tüzérezredének egyenruhájában a vaggon lépcsőjén öleléssel és csókkal üdvözölte ő felségét, ki bajor gyalogezredesi egyenruhát viselt a Hubert-rend szalagjával. Ugyancsak rendkivül szivélyesen üdvözölték egymást ő felsége és Lipót herczeg, ki osztrák-magyar tüzérezredének egyenruháját viselte. A teljes számban megjelent bajor herczegekkel, kik nagyobbrészt osztrák-magyar egyenruhákban voltak, ő felsége kezet szoritott, mire ő felsége a magyar diszruhában megjelent Wrede herczeg osztrák-magyar követet és Walsen báró főkamarást és osztrák-magyar követségi attachét üdvözölte. Azután ő felsége Luitpold regens-herczeggel végig ment a testőr-gyalogságnak zászlóval kivonult diszszázada előtt, mire a diszszázad ő felsége előtt elvonult. Azután ő felsége és a regens-herczeg a királyi váróterembe mentek, hogy ott cercelt tartsanak. Ő felsége és a herczegek 10 óra 10 perczkor a hatfogatu zárt udvari diszkocsikra szálltak, melyek előtt és után az első nehéz lovasezred egy-egy százada lovagolt. Az utczákon egybegyült néptömeg a kocsik közeledésekor élénk üdvkiáltásokban tört ki, mit ő felsége kegyesen megköszönt. A város gazdagon fel van lobogózva. Az időjárás száraz, de borus. — *József főherczeg családjával* ma reggel hét és fél órakor — némi késedelemmel — érkezett Münchenbe. Fogadásukra *Luitpold* régensherczeg és *Lipót* herczeg osztrák-magyar ezredük egyenruhájában, *Terézia* herczegnő, *József Ágost* főherczeg és menyasszonya jelentek meg a pályaudvaron, a hol diszszázad volt felállitva. *Lipót* bajor herczeg és neje, *Gizella* herczegasszony, ezer márkát adományoztak München város szegényeinek. A 72-ik cs. és kir. gyalogezred küldöttsége mellé, a mely ma délben érkezik ide, kiséről *Schacky* századost rendelték.

— **Egyetemi kinevezések.** A kir. tud. egyetem tanártestülete az I. belgyógyászati klinikára dr. *Fodor* Gézát és dr. *Tauszk* Ferenczet tanársegédeknek, dr. *Korányi* Sándor magántanárt pedig a laboratorium főnökévé nevezte ki.

— ***József Ágost főherczeg menyasszonyának a kelengyéje.*** József Ágost főherczeg menyasszonyának, *Auguszta* bajor herczegnőnek a kelengyéjét egy elsőrangu bécsi szabóczég készitette. A kelengye remek izléssel és elegáncziával van összeállitva.

A kelengye többek között a következő ruhadarabokból áll: Egy világos-zöld, rózsaszinü szegélyekkel diszitett moireé damasztruha; alul ivalaku, világos-zöld satin-duchess valódi ezüsthimzés, a mely rózsaguirlandot ábrázol. A gömbölyüen kivágott derék sima satin-duchesse à l'Anne d'Autriche-gallérral van ellátva, gazdag relief-himzéssel. Különösen szépek a világos-zöld mousselinből készült ujjasok, a melyek épugy mint a ruhaderék, valódi point Duchesse-csipkékkel vannak diszitve. A toillettehez elhasznált értékes csipkét Gizella főherczegnő ajándékozta. Feltünést kelt egy kék moiré-antik ruha, alján világoskék mousselin-fodorral. A ruhaderékon nagy gallér van valódi brabanti csipkékből és himzett rózsacsokrokból összeállitva. Nagyon izléses továbbá egy sárga ondine-toilette, a melynek alján sárga margueritokkal himzett fodrok vannak, ezeket az aljhoz sárga szalagcsokrok erősitik. Sárga atlaszöv simul a ruhaderékhez, a melynek mély kivágása gyönyörü antike- és marguerithimzéssel van diszitve. Nagyon elegáns továbbá egy fekete bársonyruha, melynek alja egészen sima, alul fodorral, a melyet apró fekete bársony szalagcsokrok váltanak fel. A felső derék rövid kabátkaalaku, crèmeszinü himzésből készült nyakdiszszel, az alsó derék világoskék mousselinfodrokkal és crémeszinü himzett betétekkel van ellátva. Ugyanazon czég Gizella főherczegnőnek egy gyönyörü fekete mousselinruhát készitett, valódi valanciennes csipkebetéttel és fekete atlaszcsokrokkal.

— **Klotild főherczegné és Dorottya főherczegnő toillettejei.** *József Ágost* főherczeg müncheni násza napjaira pazarfényü, rendkivül elegáns és a mellett kitünő jó izléssel kiállitott toilettek készültek *Klotild* főherczegasszony és leánya *Dorottya* herczegnő számára. A főherczegnők toilettejei XV-ik Lajos korabeli izlés szerint készültek, az udvarhölgyek öltözékei pedig magyar diszöltözékek. Klotild főherczegasszony szertartási toilletteje nehéz, fehér satin duchesseből való. Kivágott derekát nyust szörme szegélyezi, elejét pedig aranyhimzés boritja be. Az alj előrésze szintén aranynyal himzett hosszu uszályát ugyancsak nyust szörme futja körül. A Manteau de cour carmoisin vörös moire antique, szegélye vastag arany zsinór s arany arabesk himzés; bélése vörös atlasz. Dorottya főherczegnő szertartási öltözéke, mely élénk rózsaszinü moire antique ból készült, rendkivüli szép, csucsos dereka kerekdeden kivágott, atlasz csokrok s ezüst paillette-disz ékesitéssel. Az aljat lent fehér atlasz szalag-disz futja körül; minden levarrásra két-két sor ezüst paillette borul, mi nem csekély effektust idéz elő. A tojásdad szabásu rózsaszin atlaszszal bélelt Manteau de cour-t himzett tearózsák és czentifoliák fedik. Uti öltözéke igen eredeti s szinte durvának tetsző, kóczos, vörös mintákkal beszövött angol kelméből való. A csipőknél ráncznélkül fekvő, lent pedig bő alj, körül asztrakán szőrme képez keskeny szegélyt, mely fölött vörös bársonypánt fut. Az elől nyitott, félbő derekat vörös orosz bőröv szoritja le, mintegy princzesse szabást kölcsönözve az öltözéknek. Félbő ujjai a vállról leomló sarkos épaulettekkel ellátottak s keskeny fekete, ugynevezett tresszepaszományttal vannak diszitve, mig lent a csuklónál s nemkülönben a nyak körül asztrakán képez ékitést. Az uti ruha csinos kiegészitését képezi egy kettős gallér, mely az öltözék szövetjéből készült: ékitése asztrakán, bélése vörös selyem. Diner-öltözék tearózsákkal beszövött rózsaszinü brokátból; ékitése rózsaszinü mousseline de soie és selyemcsokor. *Soirée-öltözék* fehér szatin-duchesseből. Derekát gazdag ezüsthimzés fedi; vállaira dusan redőzött crème à jour himzett disz borul, nagy eleganeziát kölcsönözve az öltözéknek. Klotild főherczegasszony estélyi öltözéke kék szatinduchesse derekát igazi csipkék ékitik; a tablier szintén csipkéből van, diner-öltözéke nilus-zöld brokátból készült. Szabása a princesse façont követi, Mária Lujza izlésben; az öltözéket feltünő szép aranyöv szoritja le. Fehér peau de soie öltözék, nyuszt szörmés aranyzsinór ékitéssel. A manteau de cour sárga bársony, nyusztszörme szegélyzettel. Uti öltözéke zöld és rózsaszin beszövésü puha angol diagonál, melyet hasonló szövetből készült gallérköpeny egészit ki. Granatszinü utczai öltözék; lent az alj körül aranynyal kivarrott testszinü pánt diszszel; a Postillon dereka kis lebbenynyel van ellátva, elől nyitott és alatta testszinü aranynyal himzett jabot látszik. Utczai öltözék lila bársonyból. Elől nyitott zsakét-dereka mályvaszinü jabot-ra nyilik, melyet eredeti finom izlésü jait-öv szorit le. — E gyönyörü toilettek, melyek mind *Monoszterly és Kuzmik* budapesti divatszalonjában készültek, egyaránt tanuskodnak a főherczegnők finom izlése, és a késztő czég nagy munkaképessége felől. Ritka alkalommal lát az Isár melletti ősi város annyi fényt, mint a főherczegi nász napjaiban, a melyek pompáját e toilettek nagyban emelni fogják.

— **Pályanyertes szatira.** Pozsonyból táviratozzák nekünk, hogy a Toldy-körben a szatirára kiirt pályázat sorsa tegnap dőlt el. A pályázati jelentést Prém József olvasta fel. A kétszáz koronás pályadijat Ujváry Béla ismert nevü iró «Század vége» czimü müve nyerte el. Ujvári «Két apa» czimü vigjátékával is nyert az akadémián száz arany dijat. A jelenlévő szerző jutalmazott müvét a közgyülésen felolvasta, a miért a közönség lelkesen megtapsolta.

— **Munkásgyülések a fővárosban.** Tegnap délelőtt ismét két munkásgyülés volt a fővárosban. A budapesti *épület- és mülakatosok* gyülése határozati javaslatot fogadott el, a melyben kimondja a gyülés a fővárosban tartózkodó 5—6000 épület- és mülakatoslegény nevében, hogy érdekeik megvédésére szakegyesületet alakit s ennek alapszabályai kidolgozásá végett küldjön ki egy harminczhagu bizottságot, melynek kötelessége lesz két hét mulva az alapszabályokat gyülés elé terjeszteni. *Stark* Pál partolja a határozati javaslatot, de megjegyzi, hogy ilyen irányu *propagandát* kell majd a fővárosi munkásnépnek az *alföldi földmivesek között is teremteni*, mert szerinte azok között is nagy a nyomoruság. A *budapesti vas- és fém-munkások* egy része ugyancsak vasárnap délelőtt a Mozeszkó-vendéglő belső részében tartott gyülést. A szakegyesület heti lapjának «A fémmunkás»-nak az ügye volt a tanácskozás tárgya. Elhatározták, hogy a lapot nagyobb anyagi segitségben részesitik.

— **A santanderi katasztrófa.** A hivatalos tudósitások alig jelentenek már ujat a roppant szerencsétlenségről, mely Santander városát érte. A halottakat már nemsokára mind eltemetik és a borzasztón feldult utczákat lassankint rendbehozzák. Madridból érkezett magánlevelek elmondják, mennyi része volt a katasztrófa előidézésében magának a santanderi városi hatóságnak. Igazi spanyol hanyagsággal nézték az égő hajót és csak későn gondoltak arra, hogy kivontassák a kikötőből. A szerencsétlenség megtörténte után pedig, mikor az első rémület némileg megszünt, szintén nem a hatóság kezdte meg a mentés munkáját, — hanem magánemberek. Most a halottak számának pontos kimutatásán és az anyagi kár teljes feltüntetésén dolgoznak a városi hivatalokban.

— ***A barczelonai bombamerénylet.*** Mint lapunknak Párisból táviratozzák, Spanyolország kezdeményezni fogja, hogy az anarkhisták ellen nemzetközi bizottság rendszabályokat léptessen életbe. Az összes párisi lapok nagy megbotránkozás hangján irnak arról, hogy az anarkhisták tegnap este St.-Quentinben gyülést tartottak, a melyen *Georges* dicsőitette a barczelonai merénylet elkövetőit, lelkesülten magasztalta Ravacholt és nyiltan ajánlotta a gyilkolást és gyujtogatást. — *Madridban* a regens-királynő rendkivül szigoru rendszabályokat léptetett életbe; ezek egyike megfosztja a spanyol polgárokat a személyes szabadság jogától, ugy hogy minden gyanus embert azonnal el lehet fogni. A merénylet sebesültjei közül tegnap ismét *heten* meghaltak.

— **Nagy tüzvész.** Ohába erdélyi községben, kenderszáritás alkalmával, egy oláh parasztgazda háza kigyult és a tüz roppant gyorsasággal terjedt el. Pár óra alatt a kis község fele, mintegy ötven ház esett a tüz martalékául. Odaégett egy kétéves kis fiu is, a kire szülői rázárták az ajtót. Revutya Nikulai nevü oláh parasztgazda, a kinek mindene elpusztult, elkeseredésében a tüzbe ugrott, a honnan egy elszánt parasztlegény vonszolta ki. A nyomor annál nagyobb a kis helységben, mert a zsugori oláhok egy házat sem biztositottak.

— **A szerencse utja.** Egy *Fuchs* nevü bécsi magánzó olyan szerencsés volt, hogy 1891-ben megütötte a szerb dohány-sorsjegy 100.000 frankos főnyereményét. Fuchs nem is tudta, mily nagy szerencse érte, mert két esztendeig utána sem nézett a dolognak. Néhány hónap előtt azonban megtudta, hogy 100.000 frankja ott hever valahol Szerbiában és a cseh uniobanknál föl akarta venni a pénzét. Ekkor kellett tapasztalnia, hogy a szerencse utja nem olyan sima, mint gondolta, mert az uniobanknál egy detektiv azonnal letartóztatta és a rendőrséghez kisérte. Ott hosszu ideig vallatni kezdték, hogy honnan vette a sorsjegyet? Fuchs igazolta magát és bebizonyitotta, hogy becsületes uton jutott a szerencsét hozó sorsjegyhez, de a pénzt nem kapta meg, mert a szerb pénzügyminiszter intézkedésére az összeget lefoglalták. A sorsjegyet ugyanis annak idejében állitólag ellopták, minek következtében a nyeremény kifizetését eltiltották. Sok ideig tartott huzavona után a külügyi hivatal közbenjárására a tilalmat hatályon kivül helyezték és Fuchs nagynehezen megkapta a százezer frankját.

— **Elfogott rablóbanda.** Megirtuk volt, hogy S.-A.-Ujhelyen Roth Israel fiainak az üzletét nemrég rejtélyes módon feltörték és onnét 1000 frtot elloptak. A vizsgálatot a hatóság mindenfelé kiterjesztette, de eddig hasztalan. Most végre a nyiregyházi rendőrség elfogott ott az állomáson egy asszonyt, a ki a vendéglőben nagyban költekezett. Ez az asszony Kiss József országszerte ösmert betörő lakatosnak a felesége, a kinél 292 frtot találtak, hosszas vallatás után beösmerte, hogy a férjével és még két társával, a kik Miskolcz mellett Csabán laknak, Klein Markus s.-a.-ujhelyi marhahajcsár hivására S.-A.-Ujhelybe mentek és együttesen követték el a betöréses lopást, a lopott pénzen pedig Klein lakásán megosztozkodtak. A jól szervezett bandából négyet már elfogtak, csak a két csabait nem tudják kézrekeriteni. Az ellopott pénzből vagy 500 frt megvan, a többit a betörők elköltötték; valószinü, hogy a környéken elkövetett, több rendbeli más betörést is ez a banda követte el.

— **Fizesse meg a nagy harang.** Azt a szives vendéglátást és kitüntetést, melylyel a francziák az orosz tengerészeket fogadták, Oroszország a nagy haranggal akarja megfizettetni. Azt irják Párisból, hogy Oroszországban gyüjtést rendeznek, hogy a párisi Notre-Dame-templomot a világ legnagyobb harangjával megajándékozzák. Vivien moszkvai franczia pap adta ezt tudtul Richard biboroshoz Páris érsekéhez irt táviratában a franczia közönségnek. Vivien távirata igy hangzik: Milyen sulyu harangot lehet elhelyezni a Notra-Dame egyik tornyában? Olyan harangot szándékozunk küldeni, mely 32.000—90.000 kilogrammot nyom. Szabad lesz-e az ajándékharanggal először orosz módra harangozni, tudniillik ugy, hogy ne huzzák, hanem a nyelvével üssék? Oroszország a nagy harangon kivül még két zászlót is akar küldeni Francziaországnak cserébe azért a két zászlóért, melyet 1891-ben kapott! Erre a táviratra a párisi érsek a következő választ küldte: «Mélyen meg vagyok hatva a rokonszenv ama nemes nyilatkozatával, melyet Francziaország iránt tanusitanak. Kérdésére még e héten válaszolok.»

— **Öngyilkosság a börtönben.** A zimonyi részvényhitelegylet volt igazgatóját, Lonsarevitset, a kit az államügyész kivánságára tegnapelőtt letartóztattak, ma reggel halva találták a börtönben. Tudósitónk távirati értesitése szerint minden jel arra mutat, hogy Lonsarevits megmérgezte magát.

Rövid hirek. ***Siófokon*** Erdős Ferencz odavaló lakos zavart lelkiállapotban felakasztotta magát. Mint tudósitónk irja, már halott volt, mire ráakadtak. — ***Sátoralja-Ujhelyen*** a Csaszlaszky János hentesüzletéből egy Kertész (Gärtner) Géza nevü székállólegény körülbelül 200 forintot ellopott, a miért, tudósitónk szerint, most bebörtönözték. — ***Ó-Becsén*** Schnob Péter odavaló polgárra rászakadt a pincze uj boltozata és agyonütötte. — Ugyancsak ***Ó-Becsén*** Kesklusz Mita napszámost, a ki Fanhi Ábrahám gabonakereskedőnél volt alkalmazásban, ma reggel a magtárban halva találták. A vizsgálatot meginditották. — ***Ercsinél*** a napokban egy hatévesnek látszó fiu holttestét fogtak ki a Dunából. Erőszak nyomai a hullán nem látszottak. A szolgabiróság megindította a vizsgálatot. — ***Móóron*** Müller Francziska nevü kis leánykát megvadult lovak elgázolták. — ***Nyiregyházán*** Palkovics Erzsébet 18 éves bukott cselédleány szégyenében gyufaoldatot ivott s néhány óra mulva meghalt. — Ugyancsak ***Nyiregyházán*** Opris Oszkár odavaló müfaragót a napokban veszett macska harapta meg. A macskát eddig még nem sikerült elfogni. — ***Sátoralja-Ujhelyen*** Rosenberg Sámuel volt varrógépügynök Pollák Ignácz kereskedőtől nagyobb összeget ellopott. Átadták a király-helmeczi szolgabiróságnak. — ***Kecskeméten*** a napokban Körmöczy mészáros lovai valamitől megijedtek, a kocsit elragadták, s özvegy Farkas Ferenczné 75 éves aszszonyt elgázolták.

= **Lopott kocsik.** *Scheiben* Györgyné majorosasszony tejeskocsiját ma reggel az angyalföldön, mig az asszony bement egy házba, valaki elhajtotta. Az asszony kára 140 forint. — *Haas* Jakab ó-budai magánzó a mult hóban 80 forintért megvett egy ó-budai korcsmában két lovat és egy kocsit. Az eladók azt mondták, hogy hirtelen pénzzavarukban adják el a fogatot s igy nincs náluk a lólevél, de hátrahagytak egy Varga József nevére szóló lábadi községi bizonyitványt. A két lólevél azóta sem jött meg, mire Haas elküldte Lábadra a bizonyitványt, a hol azt hamisnak ismerték fel. A kocsi és a lovak valószinüleg lopott holmi.

= **Hamisitott postautalványok.** A főpostaigazgatóság ügyesen elkövetett csalást fedezett fel, a mely 3491 forinttal kárositotta meg a kincstárt. Az eddig ismeretlen tettes *Lang* Emil utazó nevére a kalváriatéri fiókpostára, poste restante küldte a hamisitott utalványokat. A csalást a mult hóban vették észre, de már későn; a nyomozásnak eddig semmi eredménye, bár a csalónak minden jel szerint, a főposta közegei közt, társsal kellett birnia.

= **Megkerült férj.** *Tautsch* Anna varróleány 1889 november 24-én rövid ismeretség után férjhez ment *Feldhusen* Nándorhoz. Az esküvőt a józsefvárosi plébánián tartották meg a leány hozzátartozói jelenlétében; a legénynek senkije sem volt. A fiatal pár nyolcz napig boldogan élt együtt, de a kilenczedik napon a férj eltünt. A rendőrség azóta folyton nyomozta a minden ok nélkül eltünt férjet s most végre nyomára jött a bajorországi Straubingben. Az eltünt férj ott dolgozott, mint háziszolga az igazi neve, *Büchner* József Ottó név alatt. A vizsgálat eddig csak azt állapitotta meg, hogy Budapesten hamis oklevelekkel állott a pap elé; rejtélyes eltünésének okát eddig nem tudják.

— **Nagy tolvaj helyett a kis tolvaj.** A kerepesiut egyik kávéházában javában uzsonnázott egy detektiv, a mikor észrevette, hogy a főpinczér tizesre vált egy hordárnak 10 forint ára aprópénzt. A detektivnek eszébe jutott, hogy az utolsó nagy szekrényfeltöréskor több száz forint ára aprópénzt loptak el, a miért is rögtön a hordár után indult. A hordár az utczán a beváltott tizest egy fiatal embernek adta át, a kit a detektiv rögtön igazolásra szólitott fel s utóbb több gyanuok alapján be is kisérte. A fiatal embert *Sajó* Sándor fogalmazó vallatóra fogta; a gyanusitott előbb hamis nevet mondott be s mindent tagadott, de a tisztviselőnek végre is sikerült megállapitania, hogy ha a fiatal ember nem is betörőkirály, de legalább is kis tolvaj. A rögtön megejtett nyomozás ugyanis megállapitotta, hogy az illető *Skopecz* Leo kereskedősegéd, a ki gazdájától, özvegy *Greffl* Károlynétól, annak a boltban levő kézi pénztárából apránkint mintegy 300 frtot lopott el. A tolvajt átadják az ügyészségnek.

= **Tolvaj szállásadó asszony.** *Dani* Gyuláné czigányasszony tegnap a nála lakó *Nagy* Zsuzsa magánzónő ládájából annak 675 forintos takarékpénztári könyvét ellopta s a pénzt rögtön fel is vette. Az aszszony mindent tagadott ugyan, de a házkutatáskor az egyik párnájába bevarrva találtak 450 forintot, a mire aztán bevallotta, hogy ő a tolvaj. A rendőrség letartóztatta.

= **Halálos végü verekedés.** Az éjjel a nagytemplom-utczai nyilvános házban több kocsis és henteslegény mulatott. A legények utóbb az egyik leány miatt összevesztek s *Bacsák* Benedek kocsis kést rántva, hasba szurta *Dohonyi* Lajos hentest. A megszurt legény azonnal eszméletlenül terült el a földön, mire a verekedők mindannyian Bacsák ellen fordultak s talán agyon is ütik, ha ki nem ugrik az ablakon. A 841. számu rendőr ép a ház előtt járt s Bacsákot rögtön letartóztatta; Dohonyi a mentők kocsiján, mielőtt a kórházba érték, meghalt.

= Felhivjuk olvasóink b. figyelmét **Molnár és Moser** illatszer hirdetésére.

A KOLERA.

Budapesten szombat déltől vasárnap délig sem kolerameg betegedés, sem halálozás nem fordult elő.

A vidéken a belügyminiszteriumba beérkezett hivatalos távirati jelentések szerint három községben fordultak elő ujabb megbetegedések, és pedig:

Baranyamegyében Mohácson 1 halálozás.

Nyitramegyében Érsekujváron 3 betegedés, 2 halálozás.

Pestmegyében Czegléden 1 halálozás.

Temesmegyében Temesvárott 1 megbetegedés.

Torontálmegyében Párdányon 1 halálozás.

Bácsmegyében Bács-Mileticsben 1 betegedés.

A külföldön

Szófia, nov. 12. A romániai provenencziák vesztegzárat 5 napról 3 napra szállitották le. A külföldről érkező leveleket ezentul nem fogják keresztülszurni, hanem csak külsőleg dezinficziálják.

Konstantinápoly, nov. 12. Péntek reggeltől szombat reggelig összesen 23 kolerameg betegedés történt. A halálozások számát még nem állapitották meg. Perában egy betegedés volt. A zsidó negyedben 6 betegedés és 4 halálozás történt.

Bukarest, nov. 12. Minthogy már nyolcz napja egyetlenegy koleraeset sem fordult elő, a járvány megszüntnek tekinthető.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A közmunkák tanácsa** legutóbb báró Podmaniczky Frigyes elnöklete alatt tartott ülésén az 1894-diki belkezelési költségelőirányzatot és a nagykörüti kölcsönalap 1894. évi előirányzatát a tanács pénzügyi bizottságának javaslata értelmében megállapitván, jóváhagyás végett a kormányhoz terjeszti fel. A fővárosi pénzalap terhére kiviendő közmunkák 1894. évi programmjába a tanács felveszi a Stefánia-ut és illetőleg Hungária-körut a kerepesi-utig leendő kiépitésének meginditását, a budai körut folytatólagos munkáit, a budai szabályozás reviziójának folytatását, valamint az előkészületet az 1896 évi orsz. kiállitásra. Ezt a kormánynak felterjesztésben tudomására hozza. A budapesti polgári lövész-egyesület a Nagyrókus-utcza végén levő telepéhez az uj utak megnyitását kérelmezvén, a tanács utasitja a müszaki osztályt, hogy a szabályozás revizióját ezen vidékre vonatkozólag sürgősen vegye munkába. Fleischmann és Weber-czég V. ker. Vizafogó-dülőben, Feledi Miksa VIII. ker. Szentkirályi-utczában, a székes főváros X. ker. Kőbányán, Gulácsy Béla VI. ker. felső erdősor-utcza, dr. Klinger Zsigmond VIII. ker. Hunyady-utcza, Kokesch Ágost és Hesz János I. ker. Németvölgy-dülőben, Kamarás Teréz VII. ker. Kövér Lajos-utcza, Pálmai Gyuláné VI. ker. Angyalföld, Várnay Emil VI. ker. Hermina-ut, dr. Vajda Adolf I. ker. Svábhegy alkony-ut, Wagner örökösei IX. ker. soroksári-ut, özv. Sieber Teréz II. ker. retek-utcza, özv. Birner Keresztélyné VII. ker. csömöri-ut, Wellisch Alfréd és neje I. ker. Széchenyihegy, dr. Keleti Gyula VI. ker. Eötvös-utcza, Végh Péter és társa VI. ker. angol-utcza és Miklós Gergely I. ker. Gellérthegyen fekvő telkeiknek szabályozása, illetve felosztása engedélyeztettek. — A villamos vasut által a Kaszelik-ház előtt tervezett vásárcsarnok, a kőbányai polg. serfőzde telepéhez iparvágány, a II. k. Batthyány-utcza átkövezése, a VII. ker. Barcsy-ut és központi szálloda előtt bérkocsiállomás berendezése, a Stefánia-ut folytatólagos légszeszvilágitására, a VIII. ker. Alföldi-utcza burkolására, a villamossági részvénytárs. V. k. visegrádi telepéhez csatorna és Kazinczy-utczai telepén tüzcsapok, a II. k. Corvin-téren öntöző csapok, az üllői-uti népliget kocsi-utainak rendezése és az I. ker. farkasvölgyi temető kőolajvilágitására vonatkozó terveket a tanács elfogadta.

— **A 45-ös választmány** tegnap délelőtt *Kléh* István elnöklete alatt ülést tartott, az árvaszéknél üresedésbe jött II. oszt. jegyzői állásra való jelölés tárgyában. A választmány egyhangulag dr. *Lovas* László III. oszt. jegyzőt jelölte.

— **A fővárosi alkalmazottak drágasági pótlékának** kiutalványozását a belügyminiszter tudvalevőleg arra az esetre hagyja jóvá, ha a pénzbeli fedezet erre kimutatható lesz. *Lampl* Hugó főszámvevő ezt a kimutatást már beterjesztette a tanácshoz, remélhető tehát, hogy az ügy mielőbb megoldást nyer.

— **A fővárosi egylet** kedden, e hó 14-én, délután öt órakor a régi városháza tanácstermében értekezletet tart.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A Petőfi-társaság** tegnap délelőtt tartotta meg rendes havi felolvasóülését *Komócsy* József elnöklete alatt. A közönség ma is zsufolásig megtöltötte a termet és méltán, mert a programm igen ügyesen volt összeállitva. Először is *Váradi* Antal olvasta fel *Vértesi* Gyula «Kirepült» czimü novelláját. Ez egy olyan asszonykáról szól, a kinek a házasélete igen boldogtalan, mert kedélyes férje természetével a legnagyobb disszonánczíában van. Lelke szenvedélyes szerelemről álmodozott, de ebből rideg, komoly férje mit sem érez. Ő is csalódott nejében, mert azt várta tőle, hogy «nem játékszer, hanem munkáinak komoly társa, gondjainak osztályosa lesz», s ime kétévi házas élete alatt meggyőződött, hogy élete párja ábrándozó, romantikus teremtés, ki a helyett, hogy a háztartás és a cselédek után látna, szinészmódra szerelemről érzeleg előtte. Az asszonyka kisértésbe kerül: Sándor Béla ajkairól meghallja az igazi férfiszerelem hangját, melytől egész valója megremeg. De nem akar hütlen lenni férjéhez. Utolsó kisérletet tesz vele, epedve kéri, legyen hozzá nagyobb szeretettel, ne legyen olyan zárkózott természetü, hisz akkor mindketten boldogabbak lesznek. A férj erre rideg prédikáczióval felel, hogy ő nem troubadour, a kinek az érzelgés hivatása, hanem magy. kir. vasuti osztálymérnök, a kinek mindennapi kenyeréért komolyan kell küzdenie. A vérig sértett nőben felébred a dacz, látja egész örömtelen jövőjét férje oldalán — s megszökik tőle, hogy a szerelem éltető sugarát, melyhez elvégre joga van, mint Sándor neje élvezze. A kitünően előadott novellát a közönség zajosan megtapsolta. Ezután Ferenczy József olvasta fel *Szomory* Károly «A hős» czimü költői elbeszélését, a mely a társaság legutóbbi pályázatán dicséretet nyert. A két komoly tárgyu számot két humoros követte. *Torkos* László «A gomb» czimü rövidke versében egy hölgyet fest, ki ugyan a müvészetekért és költészetért rajong, de csak teoriában, mert azokat egy fillérrel sem gyámolitja. A szegény költő, a ki előtt rajongását kifejezi, félbeszakitja, mert egyetlen gombja leszakad s igy szól: «Nagysád! Inkább varrja fel.» — Végül *Vértesi* Arnold fokozta a derültséget «Gizike» czimü jóizü elbeszélésével. Gizike kedve abban telik, hogy négy udvarlóját, a költőt és öcscsét, a fiatal tiszteletest s a gimnazistát sorra bolonditsa, elhitetvén mindegyikükkel, hogy ő az igazi, de végre is kisül, hogy mindnyájukat felsültette.

— **A gyermekbarát-egyesület** tegnap tartotta *Berecz* Antal elnöklete alatt évi rendes közgyülését. A jelentés szerint az elmult évben *1650 gyermek 101.122 adag meleg ételt kapott* az egyesülettől, a miből egy-egy gyermekre 60 ebéd jut. A legtöbb, vagyis 24.062 adagot a VII. kerületben osztottak ki. A mult évi összes bevétel 12.353 frt 25 kr, a kiadás pedig 8849 frt 33 kr volt. A királyi pár *ezer*, a főváros *kétezer* forintot adott a mult évben. A közgyülés azután a választást ejtette meg; elnök lett *Berecz* Antal, alelnök *Horn* Ede, titkár *Weisz* Ödön.

— **Az Emke gyülése.** Az Emke választmánya gróf *Bethlen* Gábor elnöklete alatt tegnap ülést tartott a vidékiek nagy részvételével. Lelkesülten kimondták, hogy *József* főherczeget, ki az Emkét alakulása óta évente adományával gyarapitja, jubileuma alkalmából feliratilag fogják üdvözölni. *Jókai* tiszteletdijához az egylet 200 frttal járul s az ünnepélyen képviselteti magát. Az ezredéves kiállitáson az összes magyar kulturegyletek együttes részvétele végett a testvéregyletek Budapesten értekezletet tartanak. Egy külön pavillon emelésére akczió indult meg.

— **A VII kerületi szegény tanulókat felruházó egyesület** dr. Morzsányi Károly országgyülési képviselő elnöklete alatt tegnap a VII. kerületi erzsébetvárosi körben alakuló gyülést tartott, melyen a felolvasott alapszabályokat egyhangulag elfogadták és a jótékonyczélu egylet vezetésére elnöknek tóvárosi Fischer Ignáczot, alelnököknek Kanczer Kálmánt, Paksy Belát, Paulheim Józsefet, Sántha Lajost, titkárnak ifju Kugler Jánost, pénztárnoknak Eckstein Bernátot, ellenőrnek Kállay Adolfot, gazdának Dósa Kálmánt választották meg.

— **Népszerü felolvasások.** A budai népszerü felolvasásokat rendező társulat következőkben állapitotta meg téli programmját: Nov. 16. *Balásy* Dénes polg. isk. tanár: «Régi magyar balladák.» *Petz* István ének- és *Kaszner* Károly czimbalom kiséretével. Nov. 19. *Palágyi* Menyhért polg. isk. tanár: «Petőfi és a nemzeti eszme.» Nov. 30. *König* Gusztáv lelkész: «A szép, jó és igaz. Decz. 7. dr. *Rupp* Kornél polg. isk. tanár: «Az idealizmusról.» *Ekkert* Antal polg. isk. tanár: «Régi várak Magyarországon.» Mutatványokkal. Decz. 14. Dr. *Borovszky* Samu: «A honfoglalásról.» Decz. 21. *Sajóhelyi* Béla polg. és fels. leányisk. tanár: «A foszfor.» Mutatványokkal. Decz. 28. *Schambach* Gyula főgimn. tanár: «Olympia terén.» Mutatványokkal. Jan. 4. Dr. *Berencsy* György orvos: «A meghülésről». Jan. 11. *Schambach* Gyula főgimn. tanár: «Attika földjén.» Mutatványokkal. Jan. 18. *Ekkert* Antal pol. isk. tanár: «A fotografálásról.» Mutatványokkal. Az előadások a budai főreáliskola disztermében lesznek csütörtökönkint este öt órakor.

— **A Szent Imre önképzőegylet** tegnap diszgyüléssel ülte meg pátrónusa ünnepét. A diszgyülésen *Tomcsányi* Jézus társasági atya értekezett a filozófia jelenlegi tanitási módjáról. Ezután az egylet több tagja zongora- és énekszámokat adott elő. Este a Hungáriában társasvacsora volt.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Szilágyi igazságügyminiszter és a birói függetlenség.** A képviselőház szombati ülésén Szilágyi Dezső igazságügyminiszter, válaszolva Issekutz Győző képviselő interpellácziójára, azt mondotta, hogy a Bokross-Montbach ügyben egyik részről alluziót tettek neki arra nézve, hogy a peres eljárást lehetőleg gyorsitsa. Másfelől pedig arra kértek, hogy Erdélyben óvja meg a birói függetlenséget. Győrffy Gyula országgyülési képviselő kijelentette lapunk egyik munkatársa előtt, hogy ő volt az, a ki az igazságügyminiszter figyelmét ez utóbbi körülményre felhivta. Sőt birói kiküldöttséget kért Kolozsvárra, de az igazságügyminiszter kijelentette, hogy a perrendtartáshoz köti magát. Ezek után könnyü kitalálni, hogy a Montbach-Bokross-ügyben melyik fél volt az, a mely bizonyos alluziókat tett Szilágyi miniszternek.

— **Halálos itélet.** Ez év szeptember 10-én Nartában vigan poharazott két társával a 22 éves *Gyukics* Péter. Estefelé hozzájuk csatlakozott *Skarics* Obrad is s borivás közben azzal kérkedett, hogy ő a legerősebb férfi a faluban. Gyukicsnak ez a kérkedés nem tetszett, kicsinylő megjegyzést tett, mire Skarics visszavágott: «Hallgass, tacskó, semmi közöm hozzád.» Gjukics a sértő választ hallgatva türte el, de nemsokára eltávozott. Társai azt hitték, hogy haza ment. Rövid idő mulva Gyukics visszatért s az ajtóban megállva, felszólitotta Skaricsot, hogy jöjjön csak ki. Ez azonban azzal felelt, hogy a kinek vele baja akad, jöjjön a szobába. Gyukics be is ment és Skarics felé fordulva, igy szólott: «Ha erős vagy, ám jer közelebb!» Alig közeledett Skarics Gyukics felé, midőn ez hirtelen kirántott az öve mellől egy pisztolyt és rálőtt Skaricsra, ki összerogyott és szörnyethalt. A belovári törvényszék e hó 8-án tartotta meg ez ügyben a végtárgyalást és Gjukics Péter vádlottat az emberölés büntettében bünösnek mondván ki, ***kötél általi halálra*** itélte. Gyukics védője felebbezett.

HÁZASSÁG.

— **Eljegyzés.** Herczeg *Odescalchi* Arthur eljegyezte eisenachi *Arles Dufour* Hedvig asszonyt. A herczeg tudvalevőleg válópert inditott harmadik felesége ellen s csak e válópör befejezte után kelhet egybe negyedik jegyesével.

GYÁSZROVAT.

Neumann József, negyedéves müegyetemi hallgató, e hó 11-én, Budapesten meghalt.

Bach Sándor.

— 1813—1893. —

Bach Sándor, a torlaszokon küzdött szabadsághősből kényuri eszközzé alásülyedt egykori osztrák császári belügyminiszter, mint nekünk táviratozzák, tegnap unterwaltersdorfi (Alsó-Ausztriai) birtokán nyolczvan éves korában meghalt. Nyolczvan évet élt Magyarország ez ellensége, mert látnia kellett, hogyan dől romba mindaz, a mit ő alkotott s hogyan éled fel s izmosodik meg mindaz, a mit ő eltemetettnek hitt: a magyar alkotmány.

Báró Bach Sándor 1813. január 4-én született Loosdorfban, Alsó-Ausztriában. Atyja tiszttartó volt, később Bécsbe költözött, a hol mint ügyvéd tekintélyes ember lett. Bach Sándor pályáját a császári kamarai ügyészségnél kezdte. Atyja halála után átvette annak ügyvédi irodáját és Bécs egyik legkedveltebb ügyvéde lett. Csatlakozott az uralkodó rendszer ellen támadó ellenzékhez és mint az egyik szabadelvü olvasókör vezetője, nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a bécsi müvelt elemek a szabadelvü eszmékhez vonattak. Azoknak a kérvényeknek szerkesztésében is volt része, melyeket az állam átalakitása érdekében az alsó-ausztriai rendekhez intéztek.

A 48-iki márcziusi eseményekben, mint a bécsi mozgalmak egyik vezetőjét látjuk. 1848. márczius 13-án a Burgba menő küldöttségek egyikében ő is részt vett és nagyon energikusan támogatta a nép követelését. Márczius 15-én egyike volt az elsőknek, kik a *magyar deputáczióval Bécsbe érkező Kossuthnál tisztelegtek.* Mint az ügyvédi kar képviselője, az ujonnan alakult ideiglenes községtanács tagja lett és innen az alsó-ausztriai rendek tanácsába jutott. De alig hogy itt helyet foglalt, eddigi szereplését megváltoztatta. Mindegyre tartózkodóbbá lett és mindjobban az udvarhoz közeledett. A Doblhoff-Wesenberg-kabinetben, melyet az uralkodó julius 19 én végleg elfogadott, igazságügyminiszterré lett. Bécs egyik kerülete beválasztotta az alkotmányos országgyülésbe, és itt már egészen a reakczió sodrába jutott. A *magyar kérdésben hevesen harczolt a demokrata baloldal ellen*, melyben egészen azt az álláspontot foglalta el, a melyet a szláv jobboldal. Az uralkodó vétójoga érdekében mondott beszédei, valamint a jobbágyság felszabaditása ügyében való magatartása és a Justizknabe-nak (igy hivták fiatalos külseje miatt) egyéb reakczionárius dolgai oly vihart támasztottak ellene, hogy október 8-án Doblhoffal együtt lemondott hivataláról.

Az október 6-iki bécsi forradalom elől Olmützbe menekült. Stadion és Schwarzenberg herczeg benne alkalmas eszközt láttak arra, hogy a reakcziót némi libeláris szinben vigyék keresztül s meghivták kormányukba. November 21-én Bach a Schwarzenberg-Stadion kabinetben ismét igazságügyminiszter lett.

Stadion visszavonulása után belügyminiszter lett és ez állásában oly nagy befolyást nyert és oly nagy tevékenységet fejtett ki, hogy az egész abszolut és germanizáló korszakot méltán nevezik ő róla. A forradalom rázkódásaitól alapjáig megrendült monarkhiát egységes német császársággá akarta átalakitani, e czélnak szolgált már az olmützi 1849. márczius 4-iki oktrojált alkotmány. Ez azonban, mivel mégis némi tért engedett a parlamentnek s a közszabadságnak, soha sem lépett életbe. Provizorium állott be, mig végre 1851. év végén teljesen elejtették az alkotmány szinét is és a szabadság régi előharczosa a leplezetlen abszolutizmust proklamálta.

Az ujjáalakitásban a bürokráczia támogatta, melynek hatáskörét mindenfelé kiterjesztette és melyet Magyarországon ő hozott be. Segitségére volt a katonaság s az ujonnan szervezett csendőrség. II. József eljárásától e rendszer annyiban különbözött, hogy nemcsak a rendi alkotmányok ellen tört, hanem a szabadelvü eszmék teljes elnyomása végett némi tartózkodás után az egyház gyámolitására szorult, minek az 1855-iki konkordátum volt kifejezése.

A forradalom nagyszerü vivmányai közt sokat tulajdonkép csak Bach kormánya léptetett életbe. A jobbágyság megváltása, az ősiség megszüntetése, a katonai kötelezettség kiterjesztése csak most valósultak. Mindamellett az egész monarkia érezte az elnyomást, nemcsak a magyarok, hanem a szabadelvü németek is türelmetlenül hordozták a rendőrállam erőszakos igáját. A mellett az annyira befolyásos feudális arisztokráczia nem szünt meg Bachban a régi forradalmárt gyülölni.

A csak szuronyokra támaszkodó hatalom megdőlt, mihelyt az olasz-franczia háboru 1859-ben kitüntette annak katonai hiányait és pénzügyi bukását. Bach már 1859. augusztus 21-én visszalépett. Egy ideig még mint a monarkhia követe szolgált a szentszéknél, mig a belső politikában felülkerekedő liberális áramlat azt lehetetlenné nem tette. Azóta visszavonultan élt és csak 1886-ban lépett ismét a nyilvánosság elé, midőn egész multját meghazudtolva, képviselői mandátumot keresett, de elbukott.

A közönség köréből.

Pályázati hirdetmény.

A lévai takarékpénztár részvénytársulatnál egy kereskedelmi szakiskolát végzett

könyvelő gyakornok,

egyelőre évi 360 frt, illetőleg havi 30 frt segélydij biztositás mellett alkalmazást talál.

Az állomás ez **évi deczember hó 15-én**, legkésőbb azonban 1894. évi január hó 1-ső napján elfoglalandó.

Pályázni kivánók a kereskedelmi szakiskola bevégzését, nyelvismereteiket, ugy eddigi müködésüket, valamint jelenlegi alkalmazásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó hó 30-ik napjáig a pénzintézet igazgatóságánál nyujtsák be.

Kelt Léván, 1893. évi november hó 9-én.

17325 **Az igazgatóság.**

Száritott moslék, kitünő póttakarmány kapható Sátori műtrágya-gyárában Budapest Dandár-utcza. 12927

TÁVIRATOK.

Bécs, nov. 13. Ő felsége tegnap délután magán-kihallgatáson fogadta gr. Taaffe, Gautsch, br. Saleski és Steinbach volt minisztereket. A «Montags-Revue» szerint ő felsége a Taaffe-kabinet összes tagjainak megküldte arczképét sajátkezüleg irt ajánlattal.

Berlin, nov. 13. Vilmos császár ma reggel 8 óra 45 perczkor a Vildpark állomásról Kucheli-nába, Sziléziába utazott a Lichnovsky herczeg birtokán rendezendő vadászatokra.

Róma, nov. 13. A XI. nemzetközi orvosi kongresszus megnyitását 1894 márczius 29-ikére tüzték ki. A kongresszus április 5-dikéig fog tartani.

Páris, nov. 13. A tegnapi nyilvános gyülésen körülbelül kétezren vettek részt. *Jauret* a kapitálizmus nemsokára bekövetkező vereségét és a szocziálizmus diadalát hirdette. *Guesde* ugyanily szellemben szólott és az internaczionalizmust dicsőitette. A gyülés határozatában köszönetet mond a szoczialista képviselőknek és az összes szoczialisták egyesülését sürgeti a birtokos-osztály politikai és gazdasági expropiálása végett.

Páris, nov. 13. Egy szoczialista lap közölte a donai államügyésznek egy az igazságügyminiszterhez intézett bizalmas jelentését, melyben a bányászszindikatusok birói üldözését ajánlja. A vizsgálat kiderítette, hogy az irodaszolga, kinek a jelentést a miniszterelnökhöz kellett volna vinnie, azt elvesztette. Dupuy miniszterelnök a vigyázatlan eljárás miatt heves szemrehányásokat tett Guérin igazságügyminiszternek, ki a Figaró szerint felajánlotta lemondását.

Bern, nov. 13. A nemzeti tanácsba tegnap megejtett utóválasztások összeredménye az egyes pártok viszonyát illetőleg a következő: A radikális demokraták 5 helyet veszitenek és hármat nyernek, a konzervativek négyet veszitenek, a szabadelvü konzervativek hat helyet nyernek, a radikálisok pedig megtartják nagy többségüket. A jelentékenyebb parlamenti személyiségek közül megbuktak *Favor* (Genfben, radikális) és *Pitton* (Freiburgban, konzervativ).

Halle, nov. 13. «Halle'sche Zeitung» jelentése szerint tegnap reggel a grölvitzi papirrészvény-társaság gyárában tüz ütött ki, a mely a gyár egy részét elhamvasztotta. A kár 60.000 márkánál többre rug. A drótkötélpálya összeomlása következtében egy munkás életét vesztette és egy sulyosan megsebesült. Az üzemben nem állott be fennakadás.

London, nov. 13. A «Times» összehasonlitja az európai flottákat és követeli, hogy az angol hajóhadat oly állapotba kell helyezni, hogy legyőzhetetlen legyen, még ha ujabb százmillió font sterlinget kell is a flotta szaporitására költeni.

London, nov. 13. A Timesnek jelentik Bankokból tegnapi kelettel: A francziák ingyenes munkára akarták kényszeriteni a benszülötteket a Mekong balpartján épülő utaknál és lelőttek több embert, a kik nem akartak dolgozni. Tonking egész hegyvidéke fellázadt és a francziák tehetetlenek a lázadással szemben. A benszülött csapatok demorálizálva vannak és a lázadókhoz csatlakoznak.

Carmeaux, nov. 12. Több szoczialista képviselő ideérkezett, hogy a tiszteletükre rendezett banketten részt vegyenek. A lakoma folyamán felköszöntőket mondtak a *szocziális köztársaság diadalára.* Este nyilvános gyülés volt. Rendzavarás nem történt.

Oran, nov. 12. Valmyban, Algeriában ma leplezték le az arab törzsek által az 1835-iki szerződés emlékére emelt emlékszobrot. A leleplezésnél a főkormányzó is jelen volt, a ki beszédet mondott, a melyben hangsulyozta, hogy ez az emlékszobor tiltakozás azok ellen, a kik a francziákat és az arabokat ellenséges elemek gyanánt igyekeznek feltüntetni. Francziaország még nem fejezte be művét s *alkalmas pillanatban folytatni fogja előnyomulását,* hogy a czivilizáczió áldásában részesitse azokat is, a kik eddig abban nem részesültek.

Barcelona, nov. 13. A rendőrség itt két embert tartóztatott le, *a kiknél 250.000 darab hamis bankjegyet* és hamisitott vesztegzárjegyeket találtak. A hamisitók, a kik állitólag *anarkhisták,* Capellades falvából valók.

Madrid, nov. 13. *Orleansi Antal* infáns Melillába megy a főhadiszállásra.

Melilla, nov. 13. A főparancsnok elrendelte egy spanyol lap levelezőjének kiutasitását. A kiutasitás oka ismeretlen. Több angol levelezőnek, a kik Melillába akartak menni, vissza kellett térniök.

Melilla, nov. 12. A kabyl lovasság parancsnokát egy *ágyugolyó megölte.* A kabylok közt lehangoltság uralkodik. Legnagyobb részük a hegyekbe menekült, hogy az ágyuk lőtávolán kivül legyenek. Csak egyes tirailleur-csapatok viszonozzák gyengén az erődök tüzelését.

Páris, nov. 13. Mint a „Figaro"-nak Madridból táviratilag jelentik, *a lapok többsége roszalja a kormány eljárását* a kabil kérdésben és a marokkai szultán válaszát *elégtelennek* tekinti. Lehetséges, hogy *miniszterváltozás lesz.* Arról van szó, hogy a kabinet ujjászervezésével *Martinez Campos* tábornagyot fogják megbizni.

Páris, nov. 13. A „Matin" táviratot közöl Melillából, melyben a gibraltári angolokat azzal vádolják, hogy a kabiloknak fegyvereket és lőszert szállitottak.

Buenos-Aires, nov. 12. A cordobai kormányzó lemondott.

New-York, nov. 12. Rio de Janeiróban a bankok mind zárva vannak. *A város bombázását ujra megkezdték.* A rio de janeirói angol konzul közhirré tette, hogy az árukkal megrakott hajók a kikötőn a külföldi hadihajók védelme alatt állanak.

KÖZGAZDASÁG.

London, nov. 13. A «Times» pénteki czikkében hangsulyozza a sürgősségét annak, hogy az amerikai vámviszonyokra nézve a bizonytalanság megszünjék. Valószinü, hogy a republikánusok támogatni fogják a demokratákat, hogy a tarifák mérséklése keresztülvitessék.

Pétervár, nov. 12. «Novoja Vremja» szerint a Riga-Dünaburg-i vasuttársasággal egyezség jött létre a vasut állomásitása iránt.

Chicago, nov. 12. A kiállitási ünnepélyek véget értek a külföldi biztosok nagy ünnepi lakomájával, melyen dr. Palitschek főkonzul elnökölt. A külföldi képviselők deczember elején utaznak el.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Ováczió. Ünnep volt tegnap a *Magyar jelzáloghitelbank* helyiségében. A bank tisztviselői ugyanis vezérigazgatójukat, *Beck* Nándort, az őt ért kitüntetés alkalmából ováczióban részesitették. Délelőtt 10 órakor megjelentek a vezérigazgató hivatalos szobájában, hol *Seidmann* Bertalan, az intézet matematikusa, lelkes szavakban adott kifejezést amaz örömnek, melyet e kitüntetés fölött az intézet tisztikara érez. A vezérigazgató mélyen meghatva mondott köszönetet tisztviselői őszinte ragaszkodásáért. «Munkatársakul tekinti hivatalnokait» — mondja — kiknek segitségével hazánk közgazdasága és pénzügye fejlesztésére még sok tennivaló van hátra. Kellemes jutalmát találja e méltatásban és életében erre mindig büszkén fog visszaemlékezni.

Árudijszabás életbeléptetése a murányvölgyi helyi érdekü vasuton. A magyar kir. államvasutak kezelése alatt álló murányvölgyi helyi érdekü vasut megnyitása napjával ezen vasut árudijszabása (II. rész) lép életbe, mely a gyors- és teheráruknak nevezett helyi érdekü vasuton való szállitására vonatkozó határozmányokat és illetékeket tartalmazza. E dijszabás példányai a m. kir. államvasutak dijszabási szakosztályában példányonkint 30 krért kaphatók.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

A medio-szabályozás az értéktőzsdén ma fejeződött be és lefolyása ezuttal is sima volt. Az elhelyezendő haussetételek a legutolsó prolongáczió óta jelentékenyen megapadtak ugyan, a pénzkinálat csökkenése azonban mindazonáltal magasabb reporttételeket hozott felszinre. Fizettek félhónapra részvényenkint reportot: Magyar hitelbankért 65—75 krt, magyar leszámitoló- és pénzváltóbankért 25—35 krt, magyar ipar- és kereskedelmi bankért 15—20 krt, magyar jelzálog hitelbank II. kib.-ért 35—45 krt, villamos városi vasutért 30—40 krt, rimamurányi vasmüért 40—55 krt; továbbá 100 frt névértékért: magyar koronajáradékért 7—10 krt, magyar aranyjáradékért sima —3 kr reportig.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— November 13. —

Gabonatőzsde.

A *buza*-üzlet iránya ma is szilárd maradt. A kinálat mérsékelt volt, a bevásárlásban csak kevés malom vett részt, melyek azonban kedvező vételkedvet fejtettek ki és mintegy 15.000 mm. adatott el teljes tegnapi árakon. Egyéb gabonanemekben mérsékelt volt a forgalom általánosan szilárd irány mellett. *Rozsból* kevés adatott el helyben és budapesti paritáson változatlan árakon és pedig 5.80—5.90 frton. *Árpa* és *zab* métermázsánkint 5—5 krral emelkedtek. *Tengeri* szintén nehány krajczárral szilárdabb volt és helyben 5200 mm. tavalyi áru adatott el 4.90 frtjával. — *Uj tengeriből* csak állomásokon volt forgalom és novemberi szállitásra fizettek 3.75 frtot Mezőberényben, 3.80 frtot Szarvason és Gyomán januári szállitásra Zomborban átvéve 4 frton kelt. Hivatalosan a következő eladások jegyeztettek:

Buza: *Tiszavidéki* 400 mm. 80 k. és 600 mm. 79.5 k. 7.60 frt, 200 mm. 80 k. 7.72½ frt, 100 mm. 79.6 k. és 100 mm. 79.8 k. 7.60 frt, 300 mm. 79 k. 7.60 frt, 100 mm. 79 k. 7.50 frt, mind három hónapra.

Pestmegyei 100 mm. 81 k. 7.70 frt, 600 mm. 81 k. 7.70 frt, 500 mm. 80.5 k. 7.62½ frt, 100 mm. 80.5 k. 7.60 frt, 100 mm. 80 k. 7.70 frt, 100 mm. 79 k. 7.47½ frt, 200 mm. 78.5 7.40 frt, 1700 mm. 78.5 k. 7.65 frt, mind három hónapra.

Fejérmegyei 1600 mm. 79 k. 7.70 frt, három hónapra.

Bácskai 2200 mm. 78 k. 7.67½ frt és 100 mm. 78 k. 7.52½ frt, mindkettő három hónapra.

Felsőtiszavidéki 100 mm. 79.8 k. és 100 mm. 79 k. 7.52½ frt, 1000 mm. 77.5 k. 7.35 frt, mind három hónapra.

Oláhországi 200 mm. 77 k. és 200 mm. 76 k. 6.50 frt, mindkettő három hónapra.

Szerbiai 5000 mm. 74.3 k. 6.25 forint, három hónapra, tranzitó.

Árpa 500 mm. 7.65 forint, 200 mm. 6.65 frt, 100 mm. 6.40 frt, mind készpénzen.

Zab 100 mm. 7.30 frt, 200 mm. 7.25 frt, 200 mm. 7 frt, 150 mm. 6.90 frt, mind készpénzen.

Mai hivatalos effektiv-árak:

				frttól	frtig
Buza	bánsági uj		78—81 klg.	7.29	7.65
—	tiszavidéki uj		78—81 »	7.25	7.65
—	pestvidéki »		78—81 »	7.20	7.65
—	fehérmegyei »		78—81 »	7.20	7.65
—	bácskai »		78—81 »	7.30	7.70
Rozs		»	70—72 »	5.70	5.90
Árpa	takarmány	»	60—62 »	6.20	6.50
—	égetni való	»	62—64 »	6.75	7.50
—	sörfőzdei	»	64—66 »	7.80	9.—
Zab	—	ó	39—41 »	—.—	—.—
—		uj	39—41 »	6.80	7.30
Tengeri	bánsági	ó	75 »	4.85	4.90
—	másnemü	ó	73 »	—.—	—.—
Repcze	káposzta		—.— »	—.—	—.—
—	bánsági		— »	—.—	—.—
Köles		ó		4.30	4.70

Határidőüzlet gyenge forgalom mellett, a tegnapi alacsonyabb amerikai gabonaárfolyamokra lanyhuló irányban nyilt meg. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza tavaszra mintegy 10.000 mm. 7.51, 7.50, 7.48 és 7.49 frton.

Szokványbuza őszre mintegy 5000 mm. 7.68 és 7.67 forinton.

Tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 5.02, 5.01 és 5 frton.

Szokványzab tavaszra mintegy 5.000 mm. 6.99, 7 és 7.01 frton.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén gyenge volt a forgalom és az irány lanyha maradt. — Köttetett:

Szokványbuza tavaszra mintegy 5000 mm. 7.48 és 7.49 frton.

Szokványzab őszre mintegy 5.000 mm. 7.66 és 7.68 frton.

Tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 5 és 5.01 forinton.

Szokványzab tavaszra mintegy 5000 mm. 7.— és 7.01 frton.

Déli 1 órakor hivatalosan záródnak:

Szokványbuza tavaszra	frt 7.48—	7.50
Szokványbuza 1894. őszre	» 7.66—	7.68
Uj tengeri május—juniusra	» 5.—	5.02
Szokványzab tavaszra	» 7.—	7.02
Uj káposztarepcze 1894. aug.—szeptemberre	» 11.90—	12.—

Terménytőzsde.

A terménytőzsdén zsiradékárukban nyugodt volt az irány: szilvából öregszemü áru tartósan keresett; szilvaiz változatlan. — Köttetett:

Szilva effektiv szerbiai áru 9.15 frton, 100 szemes 13.74—14.95 frton.

Szilvaiz szlavoniai 14.75, szerbiai 13.50 frton.

Disznózsir pesti áru hordóval együtt 55.50 frton.

Hivatalosan *felmondatott* e hónap 18-ikára 200 mm. *szilva.*

Értéktőzsde.

A tegnapi vasárnapi magánforgalomban a külföldi esti tőzsdék magasabb zárlatai következtében emelkedő árfolyamok mellett élénk üzlet kiséretében folyt le. — Köttettek: osztrák hitelrészvény 335.30—335.60-ig, magyar hitelbank 414.50—415-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 235.50—236-ig, osztrák-magyar államvasut 301.37½—301.75-ig, déli vasut 102.25—102.50-ig, rimamurányi vasmü 213.25—213.62½-ig magyar koronajáradék 93.55—93.60-ig, magyar aranyjáradék 115.70—115.75-ig.

Végül maradtak: Osztrák hitelrészvény 335.60—335.70, magyar hitelbank 414.75—415, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 235.50—235.75, osztrák-magyar államvasut 301.75—301.87½, déli vasut 102—102.25, rimamurányi vasmü 213.50—213.75, magyar koronajáradék 93.55—93.60, magyar aranyjáradék 115.70—115.75.

A mai tőzsdén a mult hét utolsó napjaiban megkezdődött áremelkedés erélyesen haladt tovább. Az irányzat határozott jobbra fordulta a forgalom élénk szinezetében fejeződik ki legjobban. E javulás nagyrészben a monarkhia spekulácziójának kezdeményezése következtében állott be. A külföldi tőzsdéket még mindig erősen érdeklő olasz pénzügyi válság kedvezőtlen behatását teljesen ellensulyozta az uj osztrák kabinet megalakulása és a valuta csökkenése. Az üzlet ezuttal is mint a legutóbbi alkalommal a magyar hitelbank részvényeiben volt legélénkebb. Az ujabb hausse a szegedi gázrészvénytársaság részvényeinek eladásáról kolportált hirekre vezethető vissza. A járadékok mellett ma az osztrák-magyar államvasut részvényei is fokozott figyelemben részesültek. A helyi piacz irányzatának rendithetlen szilárdságában változás nem állott be. Valuták és érczváltók ujból hanyatlottak.

Előtőzsde.

Haussehangulat jellemezte az előtőzsde egész lefolyását. A forgalom rendkivül nyert élénkségben és az üzlet kiterjedt az üzérkedési értékek összes nemeire. Az érdeklőnés középpontját ismét a magyar hitelbank képezi, mely tegnap óta ismét 2 frttal emelkedett. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 335.60—336.60-ig, magyar hitelbank 415—417-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 235—235.50-ig, magyar jelzálog hitelbank II. kibocsátás 224.75—225.50-ig, osztrák-magyar államvasut 301.75—302.50-ig, déli vasut 102—102.25-ig, rima-murányi vasmü 213.75—214-ig, magyar koronajáradék 93.60—93.65-ig, magyar aranyjáradék 115.70—115.75-ig.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 336.40—336.50, magyar hitelbank 416.50—416.75, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 235.25—235.50, osztrák-magyar államvasut 302.25—302.50, déli vasut 102—102.25, rima-murányi vasmü 213.75—214, magyar koronajáradék 93.60—93.65, magyar aranyjáradék 115.70—115.75.

Déli tőzsde.

A berlini megnyitás ratificálta a helybeli magasabb árfolyamokat, melyek a déli tőzsdén is szilardan tartják magukat. A magyar hitelbank nyereségrealizálások nyomása alatt csekélységgel gyengébb. Ellenben járadékok s vasutak magasabb árfolyamok mellett vannak forgalomban. A helyi piacz értékei közül a pénzintézetek és kőszénbánya-értékek, melyek közül a Drasche-féle téglagyár és kőszénbánya ma 20 forinttal emelkedett. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 335.80—336.40-ig, magyar hitelbank 415.37½—416-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 235.75—236-ig, magyar ipar- és kereskedelmi bank 113—113.50-ig, magyar jelzálóghitelbank II. kib. 225—226-ig, osztrák-magyar államvasut 302.37½—302.75-ig, déli vasut 102.25—102.50-ig, rima-murányi vasmü 213.25—215.75-ig, magyar korona-járadék 93.60—93.65-ig, magyar aranyjáradék 115.75—115.80-ig. — Helyi értékekben következő kötések jöttek létre: budapesti bankegyesület 142.50—142-ig, pesti magyar kereskedelmi bank 1131—1133-ig, magyar jég- és viszontbiztositó 123.50-en, Lloyd magyar viszontbiztositó 85-ön, Adria magyar tengeri hajózási részvény 164.50—166-on, budapesti villamos vasut 180—180-en, budapesti közuti vasut 472—473-on. pesti hazai első takarékpénztár 8735—8730-on, magyar aszfalt-részvények 280—282-ön, brassói bánya- és kohó-egylet 224.50—226.50-en, Drasche-féle téglagyár 627—642-ön, északmagyarországi kőszénbánya 248—252-ön, Ganz-féle vasgyár 1770-en, Hungária-téglagyár 174-en, kassa-somodi kőszénbánya 111 114-en. Kosmos könyvnyomda 125-ön, salgó-tarjáni kőszénbánya 742—743-on, Schlick-féle vasgyár 269—274-en, uj kibocsátás 263—265-ön, ujlaki téglagyár 380—381-en, egyesült tégla- és czementgyár 164—164.50-en. Befektetési értékek közül magyar államvasuti 4½%-os aranykölcsön 126.37½-en vásároltattak.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 336.20—336.30, magyar hitelbank 415.58—415.75, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 235.50—235.75, osztrák-magyar államvasut 302.50—302.75, déli vasut 102.50,—102.75, rimamurányi vasmü 213.75—214, magyar koronajáradék 93.60—93.65, magyar aranyjáradék 115.80—115.85.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 2.50—3 frt, nyolcz napra 6—6.50 frt, egy hónapra 11—12 frt.

Mai hivatalos árfolyamok:

Államadósság.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
M. k. aranyj. 4%	115.80	116.10	Egyes áll. adóss. ezüst. kam. jan.—jul. 4²/₁₀%	96.50	97.—
» » kor. ért. jár. 4%	93.60	94.10	Osztr. aranyj. 4%	119.—	119.50
M. k. 1889. államv. kölcs. aranyb. 4½%	126.—	127.—	Osztrák államadósság kisors.:		
M. k. 1889. államv. kölcs. ezüstb. 4½%	100.—	101.—	1854. 250 frtpp adl 20%	145.—	146.—
M. nyereménykölcsön	153.—	154.—	1860. 500 frtoé. adl. 20%	144.50	145.50
M. k. italmérési jog kárt. kötv. 4½%	99.75	100.50	1864. 100 frt o. é.	196.—	197.—
M. k. földteherment. kötvény 4%	94.50	95.25	Budap. főv. 4½% köl.	99.75	100.50
Tiszai és szeg. kölcs. 4%	141.50	142.50	Bolgár fej. áll. zál. kölcs. kötv. 6%	113.—	114.—
Egyes. áll. adóss. papirban máj.—nov. 4²/₁₀%	96.75	97.25	Szerbiai nyereménykölcs. 100 frk 3%	42.50	43.50
			Temes-begav. vizszab.-társ. 5%	104.—	—.—

Bankok.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Angol-osztrák bank	148.—	149.—	Magy. jelz. hitelbank II. kib. id. elism.	225.50	226.—
Bpesti bankegyes.	140.50	141.—	Pesti magy. kereskedelmi bank	1132.—	1134.—
Fővárosi bankr.-társ.	96.—	98.—	Magy. leszámitoló és pénzváltóbank	235.75	236.25
Fiumei hitelbank	110.50	111.—	Osztr.-magyar bank	993.—	997.—
Magyar ált. hitelbank	415.50	416.—			
Osztr. hitelint.	336.—	336.20			
Magyar ipar- és kereskedelmi bank	113.—	112.50			

Biztositó-társulatok.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Bécsi biztositó-társ.	196.—	200.—	Jég- és viszont-bizt.	123.—	123.50
Bécsi élet- és jár.-b.	315.—	325.—	Lloyd m. viszontbizt.	85.—	87.—
Első magy. ált. bizt.	3610.—	3630.—	Pannonia viszontbizt.	1070.—	1075.—
Foncière, pesti bizt.	133.—	134.—			

Gőzmalmok.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Concordia-malom	502.—	506.—	Lujza-malom	365.—	370.—
Első bpesti malom	1880.—	1900.—	Molnárok és süt. m.	466.—	470.—
Erzsébet-malom	475.—	480.—	Pannonia-malom	880.—	890.—
Henger-malom	594.—	596.—	Viktoria-malom	295.—	298.—

Közlekedési vállalatok.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Adria m. teng. haj.	165.—	166.—	Déli vasut	102.25	102.75
Bács-Bodrogh várm. h. é. v. elsőbbs. r.	—.—	—.—	Dunagőzh. t. I. cs. k.	381.—	385.—
Bpest vill. vár. vasut	180.25	180.75	Kassa-oderbergi vas.	185.—	186.—
Debreczen-füzesabony-óhat-p. h. é. v. e. r.	90.—	92.—	Mármar. söv. r.-t. el. r.	97.—	98.—
Debreczen-hajdunán. v.-t. elsőbbs. r.	—.—	—.—	Osztr.-magy. áll. v.	302.25	302.75
			Pesti közuti vp.	471.—	473.—
			Pesti k. vasp. élv. j.	255.—	260.—

Takarékpénztárak.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Belvárosi tak. p. r.-t.	117.—	118.—	Magy. ált. tak. p. r.-t.	134.—	135.—
Bpest III. ker.	135.—	—.—	Orsz. központi	880.—	890.—
Egyes. Bpest főv.	1255.—	1265.—	Pesti hazai első	8740.—	8775.—

Különféle vállalatok

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Alagut	167.—	170.—	»Hungária« gőztéglagy.	173.—	175.—
Asphalt-részv.-társ.	280.—	281.—	»István« téglagy. r.-t.	117.—	120.—
Athenaeum könyvny.	495.—	505.—	Kőbányai téglagyár	980.—	990.—
Betütöntöde r.-t.	141.—	146.—	Pesti könyvnyomda	1350.—	1370.—
Bpest-szt-lőrinczi téglagyár r.-t.	245.—	250.—	Pallas-nyomda	225.—	230.—
Brassói bánya- és kohórészv.-egylet	225.—	227.—	Rimam.-salgó-tarjáni	213.25	213.75
Török dohány-egy.-t.	198.—	199.—	S.-tarjáni kszb.	740.—	742.—
(Drasche) kőszénbánya és téglagyár	638.—	640.—	Schlick vasönt.	270.—	272.—
Északmagy. egy. kőszénbánya r.-t.	250.—	252.—	Sertéshizlaló	445.—	—.—
Franklin-társ.	305.—	310.—	I. m. serfőződe,	1460.—	1500.—
Ganz v. ö. és gépgy.	1760.—	1780.—	Egyes. tégla- és cementgyár r.-t.	164.—	165.—
Gschwindt szeszgy.	500.—	510.—	Ujlaki téglagyár	380.—	383.—
I. m. gyapjumosó	520.—	530.—	Egy. magy. üveggy.	237.—	240.—
			Nemzetk. villam.	224.—	225.—
			Ált. waggon-kölcs.	342.—	344.—
			Nemz. waggon-k.	328.—	330.—

Záloglevelek.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Egyesült bpesti főv. takarékpénzt. 4½%	100.25	101.25	Pesti m. ker.-b. k. k. visszaf. 110 f. 4½%	104.50	105.50
M. földh.-int. pap. 5%	100.50	101.—	Kisb. o. földh.-i. 5½%	102.—	103.—
Ugyanaz 4½%	100.25	101.25	» » 5%	100.75	101.75
» 4%	98.—	98.50	» » 50½ év 4½%	100.—	101.—
» szabályoz. és talajjav. 4½%	96.25	96.75	Orsz. k. tkp. m. 4½%	100.25	101.25
M. jelzálog-hitelb. 5%	100.75	101.75	Osztr.-magy. 40½ év 4½%	99.90	100.70
» » 4½%	100.50	101.—	» » 50 év 4%	99.90	100.70
M. jelzálogb. közs.-kötv. 50 év vf. 110 f. 4%	101.—	101.50	Pesti hazai I. takp. egy. k. k. k. 4½%	100.—	100.50
M. jelzálogb. közs.-kötel. 50 év vf. 4½%	100.25	101.—	Ugyanaz 4%	96.—	97.—
Pesti m. ker.-b. 5%	100.50	101.50	M. jelzb. ny. k. k. 4%	126.—	127.—
» » » 4½%	100.50	101.50	Jelzálogb. nyer. jegy.	24.—	25.—
			Oszt. f.-i. dijk k. 3%	114.75	115.75
			Osztr. f.-int. k.-ny.-j.	20.50	21.50

Elsőbbségek.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Az Adria m. teng.-haj. részv.-társ. 4½%	99.75	100.75	KassaOderb. 1891. ez.	95.25	96.25
Bpest közuti vasp.-társ. 1887 4½%	100.—	100.50	» 1891. ar.	119.50	120.50
Ugyanaz 1889 4½%	99.—	100.—	» (osztr. von.) 1889. ezüst.	98.—	99.—
KassaOderb. 1889. ez.	95.50	96.50	M. vasut-els. kölcs. beruh. czél aranyb.	125.—	126.—
» 1889. ar.	119.50	—.—			

Különféle sorsjegyek.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Bécs v. nyer.-köl. 1874.	174.50	175.50	Olasz vörös-kereszt	12.50	13.—
Budavárosi	58.—	59.—	Osztr. hitelintézet	195.—	197.—
Jó-sziv	2.90	3.20	Osztr. vörös-kereszt	18.75	19.25
Magy. vörös-kereszt	11.25	11.75	Pálffy	56.50	57.50
Bazilika	8.25	8.75			

Pénznemek.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Cs. kir. arany (vert)	6.—	6.04	20 frankos arany	10.12	10.16
» » (kör.)	5.90	5.95	20 márka	12.50	12.54
O.-magy. 8 frtos ar.	10.12	10.16	Német birod. bankjegy	62.55	62.75

Váltók árfolyama (*látra*).

Amsterdam	105.70	106.—	Olasz bankp. 100 lire	43.85	44.05
London 10 font sterl.	127.25	127.65	Páris 100 frank	50.55	50.75
Német bankpiaczok	62.55	62.75	Svájczi pénzp. 100 fr.	50.45	50.65

Felszámolási árfolyamok.

Magy. 4% aranyjár.	115.75	—.—	Déli vasut	102.—	—.—
Magy. koronajáradék	93.50	—.—	Villam. vasut	180.—	—.—
Magy. ált. hitelbank	415.—	—.—	Rima-Murány	213.—	—.—
M. pénzv. és lesz. bank	236.—	—.—	4% földteh. kötelezv.	—.—	—.—
Magy. jelzálogbank	225.—	—.—	Fiumei hitelbank	111.—	—.—
Osztrák hitelintézet	336.—	—.—	Regále-kölcsön	—.—	—.—
Magyar ipar- és kereskedelmi bank	—.—	—.—	Horvát jelz. bank	—.—	—.—
Osztr.-m. államvasut	302.—	—.—	1890. 4½% főv. kölcs.	—.—	—.—
			Horv.-szlav. jelz. bank	—.—	—.—

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, nov. 13. (Megnyitás.) Osztrák hitelrészvény 336.12, huszfrankos 10.13½, osztrák-magyar államvasut 301.87, magyar hitelbank-részvény 416.—, 4%-os magyar aranyjáradék 115.80. Szilárd.

Bécs, nov. 13. (I. Előtőzsde.) Osztrák hitelintézeti részvények 336.25, unionbank-részvény 250.25, 20 frankos arany 10.12½, magyar hitelbank-részvény 416.—, dohányrészvény 199.—, osztrák koronajáradék 96.10, angol-osztrák bankrészvény 149.50, déli vasutrészvény 102.25, osztrák államvasuti részvény 301.87, 4%-os magyar aranyjáradék 115.85, alpesi bányarészvény 46.30, magyar koronajáradék 93.50. Szilárd.

Bécs, nov. 13. (II. Előtőzsde.) Osztrák hitelrészvény 336.35, magyar hitelbank-részvény 415.75, osztr. magyar államvasuti részvény 302.15, unionbank-részvény 250.—, osztrák koronajáradék 96.10, angol-osztrák bankrészvény 149.50, huszfrankos arany 10.12, déli vasut-részvény 102.65, 4%-os magyar aranyjáradék 115.80, magyar koronajáradék 93.50. Szilárd.

Bécs, nov. 13. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A Windischgraetz-minisztérium befejezett kinevezése következtében nyugodtabb a hangulat és a mai előtőzsde a válság végét élénkebb üzleti tevékenységgel és az árfolyamok javulásával ünnepelte. E mellett a valutaárfolyamok is jelentékenyen csökkentek, mely körülmény nagy mértékben hozzájárult az irány szilárdságához. Osztrák és magyar hitelrészvények budapesti számlára vásároltattak. A sorompón főleg bányaértékek voltak keresettek. Járadékok szintén emelkedtek.

12 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 336.35, magyar hitelbank 415.75, Länderbank 246.80, unionbank 250.50, angol-osztrák bank 149.50, bankegyesület 121.70, osztrák földhitelrészvény 421.50, osztrák-magyar államvasut 302.25, déli vasut 102.65, elbavölgyi vasut 237.75, török dohányrészvény 199.25, alpesi bányarészvény 46.—, rima-murányi vasmü 214, prágai vasmü 471.—, májusi járadék 97.—, magyar aranyjáradék 93.55, német birodalmi márka 62.57.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde elején gyengébb volt az irány, mert a berlini tőzsdéről érkezett árfolyamok nem voltak kielégitők. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 336.50, magyar hitelbank 415.75, Länderbank 247.20, unionbank 250.25, angol-osztrák bank 149.50, bankegyesület 121.50, osztrák-magyar államvasut 302.35, déli vasut 102.50, elbavölgyi vasut 237.50, török dohányrészvény 199.—, alpesi bányatársaság 46.25, rima-murányi vasmü 214, májusi járadék 97.02, magyar aranyjáradék 115.80, magyar koronajáradék 93.52, német birodalmi márka 62.57.

Később csekély ingadozások mellett tartva volt az irány; dunagőzhajózási részvény 381, magyar jelzáloghitelbank 225.25.

2 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 335.75, magyar hitelbank 414.75, angol-osztrák bank 149.—, unionbank 250.—, Länderbank 256.50, bankegyesület 121.50, osztrák-magyar államvasut 302.—, déli vasut 102.50, elbavölgyi vasut 237.—, dunagőzhajózási részvény 383.—, alpesi bánya-részvény 46.10, májusi járadék 97.—, osztrák koronajáradék 96.50, magyar aranyjáradék 115.80, magyar koronajáradék 93.50, német birodalmi márka 62.60. Gyengébb.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, nov. 13. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A mai tőzsdén gyenge volt a hangulat. Buza tavaszra 7.65—7.67, rozs tavaszra 6.48—6.50, zab tavaszra 7.22—7.24, tengeri május—juniusra 5.40—5.42 forinton.

Déli 12 órakor hivatalosan záródnak: *buza* tavaszra 7.66—7.68 frt, *rozs* tavaszra 6.48—6.50 frt, *zab* tavaszra 7.23—7.25 frt; *tengeri* május—juniusra 5.40—5.42 frt; *repczeolaj* január—áprilisra 37—38 frt; *szesz,* kész szállitásra 16.50—16.60 frt; *repcze* január—februárra 14.55—14.65 frt, augusztus—szeptemberre 12.35—12.45 frt.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Marhavásár.

Bécs (St.-Marx), nov. 13. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A mai marhavásárra felhajtatott 1702 magyar fajta, 423 galicziai, 90 bukovinai, 2030 német, összesen 4245 szarvasmarha, közte 1082 sovány állat. A vásár igen élénk volt, de az árak változatlanok. Jegyeznek métermázsánkint, vágósulyért, fogyasztási adó nélkül: elsőrendü magyar fajta hizott ökör 63—66 frt, másodrendü 59—62 frt, harmadrendü 55—58 frt, galicziai I. 63—66 frt, II. 59—62 frt, III. 55—58 frt, német I. 64—68 frt, kivételesen 69 frt, II. 60—63 frt, III. 56—69 frt, legelő ökrök 46—58 frt, bikák és tehenek 23—33 forint élő sulyért.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **Sertésfelhozatal Horvát-Szlavonországból Kőbányára.** Tekintettel arra a körülményre, hogy a hivatalos értesitések szerint a ragados száj- és körömfájás Horvát-Szlavonország egész területén megszünt, az onnan származó sertéseknek Kőbányára szállitását a következő feltételek mellett ez évi november 15-től kezdve ismét megengedte a földmivelésügyi miniszter. 1. A marhalevelek hátlapján a sertések származásának helyére illetékes községi elöljáróság által hivatalosan igazolandó, hogy a sertések legalább az utolsó tizennégy napon át az illető községben tartattak és hogy ez idő alatt sem a községben, sem az ezzel szomszédos községekben a ragadós száj- és körömfájásnak esete nem merült fel. 2. Ugyancsak a marhalevelek hátlapján igazolandó továbbá az országos kormány részéről alkalmazott valamely hatósági állatorvos által, hogy a sertéseket közvetlenül felrakás előtt a vasuti állomáson megvizsgálta és teljesen gyanutlanoknak találta. Ily szállitmányok Kőbányán a hizlaldaállomáson (az I. sz. vágány mellett fekvő) külön rakodón rakandók ki s ha ily szállitmányban csak egy is bármely ragadós betegségben szenvedő, vagy ily betegség gyanujában álló sertés találtatnék, vagy valamely szállitmány a fentemlitett feltételek mellőzésével szállittatnék Kőbányára, az ily egész szállitmány Kőbányáról a feladási állomásra visszaküldendő.

* **A gyümölcsvásár,** melyet az orsz. magyar gazdasági egyesület rendezett a Köztelken, már nem sokáig lesz nyitva. A vásár különben egyre nagyobbodik s most már nem csak minták láthatók az ország legkülönbözőbb alma-fajtáiból, hanem valamennyiből nagyobb mennyiség is egy rakáson. A vásárt megnézte a minap gróf *Bethlen* András földmivelésügyi miniszterünk is s néhány ritkább fajta almából vásárolt is.

Csávolszky Lajos
lapkiadótulajdonos és felelős szerkesztő.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ.
Évi b. 236. Havi b. 10.
Budapest, november 13 án.
A velenczei kalmár.
Vigj. 5 felv. Irta Shakspere. Forditotta Ács Zsigmond.
Személyek:

Velenczei doge	Szigeti Imre
Maroccoi hg	Hetényi
Arragoni hg	Pálfi
Antonio	Szacsvay
Bassanio	Horváth
Hratiano	Dezső
Solanio	Pintér
Salarino	Latabár
Lorenzo	Mihályfi
Shylock	Ujházi
Tubal	Mátrei
Lancelot	Vizvári
Öreg Gobbo	Gabányi
Salerio	Faludi
Irnok	Tóth
Leonardó	Narcis
Balthazár	Magyari
Stephano	Sántha
Portia	Jászay M.
Merissa	Nagy Ibolya
Jessica	Cs. Alszegi I.

Kezdete 7 órakor.

M. KIR. OPERAHAZ.
Évi b. 119. Havi b. 9. sz
Budapest, november 13-án.
A granadai éji szállás.
Regényes opera 2 felv. Zenéjét szerzette Kreutzer K. Szövegét irta Braun C. lovag. Forditotta Bodorfi H.
Személyek:

Egy vadász	Takáts
Gomez	Kiss
Gabrielle	Ábrányiné
Ambrozio	Szendrői
Vasco	Váradi
Pedro	Ney B.
Otto	Juhász

Az opera után:
A Korrigán.
Fantasztikus ballet első felvonása. Irták: Coppée F. és Mérante L. Zenéjét szerzette Widor Károly Mária. A szövegmagyarázatot irta Sala mon Ödön. Betanitotta Mazzantini Lajos balletmester.
Személyek:

Királynő	Zsuzsanits E.
Yvonette	D. Müller K.
Pascou	Mazzantini
Lilez	Robertine F.
Legény	Pini
Janik	Jeszenszky
Zsandárőrm.	Kósa
Neje	Kürthy N.
Biró	Fekete
Neje	Hansné
Loic	Vincze
1-ső paraszt	Revere M.
2-ik »	Revere V.
3-ik »	Radó
4-ik »	Witkovszky
Olvasó-áruló	Schmidt

Kezdete 7½ órakor.

NÉPSZINHÁZ.
Budapest, november 13 án.
NÁNI.
A népszinház 1888. évi pályázatán 100 aranynyal jutalmazott eredeti népszinmü, dalokkal 3 felv. Irta Follinus A.
Személyek:

Kreuzer M.	Németh
Náni	Blaha L.
Szepi	Kassai
Özv. Molnárné	Pártényiné
Józsi	Vidor
Bódi	Ujvári
Szilárd Péter	Szabó A.
Róza	Csongori M.
Lupi	Horváth V.
Sándor	Szirmai
János	Ország

Kezdete 7 órakor.

Szinházi játékrendek.

A nemzeti szinház játékrendje: *Kedden,* november 14-én: A hol unatkoznak. Évi bérlet 237. szám. Havi bérlet 11. szám. — *Szerdán,* november 15-én: Miniszteri tárcza. Évi bérlet 238. szám. Havi bérlet 12. szám. — *Csütörtökön,* november 16-án: Szerelem iskolája Évi bérlet 239. szám. Havi bérlet 13. szám. — *Pénteken,* november 17-én: Bölcs Náthán. Évi bérlet 240. szám. Havi bérlet 14. szám. *Szombaton,* november 18-án: Gringolre. Tudós nők. Évi bérlet 244. szám. Havi bérlet 15. szám. — *Vasárnap,* november 19-én: Pry Pál. Évi bérlet 242. szám. XLIII. bérletszünet.

A m. kir. operaház játékrendje: *Kedden,* november 14-én: Györgyné Zsófia assz. vendégfelléptével: A hugonották. Évi bérlet 120. szám. Havi bérlet 10. szám. Rendes helyárak. — *Szerdán,* november 15-én: Az operaház zárva. — *Csütörtökön,* november 16-án: Az eladott menyasszony. Évi bérlet 121. szám. Havi bérlet 11. sz. Rendes helyárak. — *Pénteken,* november 17-én: A nemzeti szinház nyugdij-intézete javára: A dolovai nábob leánya. Általános bérletszünet. Rendes helyárak. — *Szombaton,* november 18-án: Tell Vilmos. Évi bérlet 122. szám. Havi bérlet 12. szám. Rendes helyárak. — *Vasárnap,* november 19-én: Carmen. Bérletszünet 22. szám. Rendes helyárak.

A népszinház játékrendje: *Kedden,* november 14-én: Királyfogás. — *Szerdán,* november 15-én: Sodoma pusztulása. — *Csütörtökön,* november 16-án: A próba-házasság. — *Pénteken,* november 17-én: Csillaghullás. Először. — *Szombaton,* november 18-án: Csillaghullás. Másodszor. — *Vasárnap,* november 19-én: Délután: Madarász. Este: Csillaghullás. Harmadszor.

GRAND KAFFEE ELISABETH
Király-utcza 23.
Lerchenfeldi quartett, a bécsi duettisták az u. n. prateri-fecskék és Engl népénekes naponta fellépnek.
Vasárnap kettős-hangverseny!
Szabad bemenet. 17090 Belépti dij nincs.

SCHÖN
Nemzeti kávéháza
Váczi-körut 45. szám.
Ma
Munczy Lajos szóló-hangversenye!
Számos látogatást kér SCHÖN J. kávés.

ETABLISSEMENT
IMPÉRIÁL
Váczi-körut 48. szám.
A plébános szakácsnéja.
SULEIKA REGÉJE
Nappali pénztár: Rotter Teréz dohánytőzsdéje Páris szálloda (váczi-körut 25.). Galandauer-féle dohánytőzsde (király-utcza 23. szám).

Első fővárosi
ORPHEUM
Ideiglenes orpheum a Vörösmarty-utczában.
Bejárás az Andrássy-utról és Podmaniczky-utczából
Ma nagy előadás!
Egészen uj, rendkivül gazdag és elragadó müsor.
Ma ujból fellép DIMITRI IVANOV orosz nemzeti daltársulata és tánczkara, az eddigieknél nagyobb személyzettel, kis-orosz imschik kosztümben, egészen uj bemutatásokkal. Magyar induló orosz szöveggel.
NEUMANN LAURA és nővére,
MIRZA ABBAS és perzsa társulata
Az „Öszeres" vagy „A reform-handlé"
Ezeken kivül még 15 kiváló programmszám.

PETANOVITS
METROPOLE SZÁLLODA
Ma este
KUTHY VINCZE
kedvelt nemzeti zenekara játszik. Kezdete 8 órakor

HUNGÁRIA SZÁLLODA
Ma este az étteremben
Balogh Károly
ismert s kedvelt zenekara játszik
Kezdete 8 órakor.

GESSLER-FÉLE VALÓDI ALTVATER.

Mindenütt kapható. — Egyedüli gyárosa: GESSLER SIEGFRIED, likörgyár, Jägerndorf (Ausztria). 5246

FÉRFI RUHÁK BESZERZÉSÉRE AJÁNLJUK KRAUSZ JÓHIRÜ SZABÓCZÉGET BUDAPEST 17057 KIGYÓ-TÉR.

A téli menetrend életbeléptetése a m. kir. államvasutak vonalain.

A magy. kir. államvasutak vonalain ez évi október hó 1-én a téli menetrend lép életbe, mely a jelenlegitől a következő lényegesebb eltéréseket és változásokat tartalmazza:

A budapest-bucki vonalon a Budapest kel. pályaudvarról jelenleg d. e. 10 óra 8 perczkor induló keleti expresszvonat már éjjel 2 óra 12 p.-kor fog indulni és Bécsbe reggel 7 óra 20 p.-kor érkezni.

A Bécsből Bruckon át Budapest k. pályaudvarig közlekedő keleti ezpressz vonat Bécsből este 8 ó. 37 pkor fog indulni és Budapest keleti pályaudvarra éjjel 1 óra 35 pkor fog érkezni.

A Budapest keleti pályaudvarról jelenleg éjjel 10 óra 25 perczkor induló személyvonat éjjel 10 óra 20 perczkor fog indulni.

Bicskétől Budapest keleti pályaudvarig egy tehervonat személyszállitással fog közlekedni, mely Bicskéről reggel 4 óra 36 p.-kor indul és Budapestre reggel 6 óra 10 p.-kor érkezik.

Megszüntettetik Budapest keleti p.-udvar és Bicske között a Budapestről este 6 óra 15 p.-kor és a Bicskéről reggel 6 óra 5 perczkor és este 9 óra 45 p.-kor induló helyi vonat, továbbá Budapest keleti pályaudvar és Budapest-Kelenföld között a Budapestről este 7 óra 20 perczkor induló személyvonat, valamint Bicske és Budapest-Kelenföld között a Bicskéről este 6 óra 57 p.-kor induló helyi személyvonat.

A Budapest keleti pályaudvarról d. e. 8 óra 30 p.-kor induló gyorsvonatnál a feltételes megállás Lebény-Szentmiklós és Hegyeshalom állomásokon megszüntettetik.

Végre Budaörs megállón a vonatok megállása a téli évad tartamára megszüntettetik.

A budapest-marcheggi vonalon: A Budapest nyugoti pályaudvarról Bécsbe jelenleg minden hétfőn d. e. 10 óra 45 p.-kor induló keleti expresszvonat október 1-től minden kedden és pedig éjjel 2 óra 35 p.-kor fog indulni és Bécsbe reggel 7 óra 20 p.-kor fog érkezni. A Bécsből Marcheggen át Budapest ny. p.-udvarra induló keleti expresszvonat korábbra fektettetett. Ezen vonat közlekedési napjának változatlan hagyása mellett Bécsből este 8 óra 37 p.-kor fog indulni és Budapestre éjjel 1 óra 20 p.-kor fog érkezni.

A Budapest nyugoti p. u.-ról reggel 7 óra 30 p.-kor induló és oda este 9 óra 30 p.-kor érkező gyorsvonatnál Perbete állomáson, valamint a Budapest nyugoti p. u.-ról d. e. 8 órakor induló és oda este 9 órakor érkező gyorsvonatnál Cseklész állomáson a feltételes megállás megszüntettetik.

Megszüntettetnek a következő vonatok: Budapest-Marchegg, illetve Bécs között Budapest nyug. p. u.-ról d. u. 5 óra 40 p.-kor induló és Bécsbe éjjel 10 órakor érkező, valamint a Bécsből este 6 óra 20 perczkor induló és Budapest nyugoti p. u.-ra éjjel 10 óra 45 perczkor érkező gyorsvonatok; Budapest és Galantha között Budapest nyugoti p. u.-ról este 7 óra 10 perczkor induló és Budapest nyugoti p. u.-ra d. e. 9 órakor érkező személyvonat; Budapest és Érsekujvár között a Budapest nyugoti p. u.-ról reggel 6 órakor induló és Budapest nyugoti p. u.-ra éjjel 10 óra 25 perczkor érkező helyi személyvonatok; Budapest és Nagy-Maros között a Budapest nyugoti p. u.-ról d. u. 2 óra 15 p.-kor induló gyors- és d. u. 4 óra 50 perczkor, valamint este 6 óra 35 p.-kor induló és Budapest nyugoti p. u.-ra d. e. 8 óra 13 perczkor, este 6 óra 2 perczkor és este 8 óra 27 p.-kor érkező helyi személyvonatok; végül Budapest és Palota között a Budapest nyugoti pályaudvarról d. u. 4 órakor, valamint ünnep- és vasárnapokon d. e. 11 óra 55 p.-kor induló helyi személyvonatok, Palotáról pedig a reggeli 4 óra 25 p.-kor, d. u. 4 óra 45 p.-kor, valamint ünnep- és vasárnapokon d. u. 12 óra 30 p.-kor induló helyi személyvonatok.

A Budapest és Érsekujvár között megszüntetett helyi vonatok helyett Budapest és Esztergom-Nána, valamint Budapest és Vácz között egy egy uj helyi személyvonat helyeztetik forgalomba. Az egyik uj vonat Budapest nyugoti pályaudvarról d. u. 4 óra 45 p.-kor fog indulni és Esztergom-Nánára este 7 óra 25 p.-kor fog érkezni. Az ellenvonat pedig Esztergom-Nánáról reggel 6 óra 35 p.-kor fog indulni és Budapest nyugoti pályaudvarra d. e. 9 órakor fog érkezni. A másik uj vonat Budapest nyugoti pályaudvarról este 7 óra 20 p.-kor fog indulni és Váczra este 8 óra 20 p.-kor fog érkezni. Váczról pedig az ellenvonat este 9 órakor fog indulni és Budapest nyugoti pályaudvarra este 9 óra 59 p.-kor fog érkezni.

A Budapest nyugoti p. u.-ról d. u. 2 óra 15 perczkor Nagy-Marosra induló gyorsvonat megszüntetése folytán a Budapestről d. u. 2 óra 5 perczkor induló bécsi gyorsvonat Váczon rendesen, Nagy-Maroson pedig feltételesen azaz, ha utasok ott fel- vagy leszállani akarnak fog megállani.

Végül a Budapest és Palota között közlekedő helyi személyvonatok menetrendje lényegtelenül változik.

A vágvölgyi vonalokon megszüntettetik: Galantha és Zsolna között a Galantháról éjjel 11 óra 35 pkor induló és Zsolnára reggel 4 óra 1 perczkor érkező, valamint a Zsolnáról éjjel 11 óra 55 perczkor induló és Galanthára reggel 4 óra 6 perczkor érkező személyvonatok. Pozsony és Galgócz-Lipótvár illetve Nagy-Szombat között Pozsonyról éjjel 10 órakor induló és Galgócz-Lipótvárra éjjel 11 óra 58 perczkor érkező illetve a Nagy-Szombatról reggel 6 óra 20 perczkor induló és Pozsonyba reggel 7 óra 58 perczkor érkező személyvonat, mig a Galgócz-Lipótvárról reggel 4 óra 10 perczkor induló személyvonat csak Nagy-Szombatról fog közlekedni.

A tótmegyer-nagybéliczi vonalokon Tótmegyer és Nagy-Bélicz között a Nagy-Béliczről jelenleg 7 óra 20 p.-kor induló és Tótmegyerre d. e. 11 óra 5 p.-kor érkező személyvonat megszüntettetik.

Helyibe forgalomba helyeztetik a Nagy-Béliczről reggel 6 óra 5 p.-kor induló és Tótmegyerre d. e. 9 óra 49 p.-kor érkező személyvonat, azonkivül Nyitra és Tótmegyer között egy uj vegyesvonat, mely Nyitráról d. u. 4 óra 35 p.-kor fog indulni és Tótmegyerre este 6 óra 30 p.-kor fog érkezni. Tótmegyeren a zsolnai gyorsvonathoz Budapest felé csatlakozik.

A pozsony-ujváros-szombathelyi vonalon: a Pozsony-Ujvárosról d. u. 4 ó. 11 pkor induló vegyesvonat forgalma a csorna-szombathelyi vonalrészen megszüntettetik, ellenben a Pozsony-Ujvárosról d. u. 2 óra 32 p.-kor induló és Csornára d. u. 5 óra 34 p.-kor érkező vegyesvonat forgalma Szombathelyig kiterjesztetik. Indulás Csornáról este 6 óra 41 perczkor érkezés Szombathelyre este 9 óra 46 perczkor.

A budapest-miskolcz-lawocznei és miskolcz-kassai vonalon. A Budapest kel. p. u. és Munkács között közlekedő és Miskolczon Kassa felé illetve felől csatlakozással biró nappali személyvonatoknál, Budapest és Miskolcz között a kassai irány forgalma a Munkácsitól elkülönittetik.

A kassai vonat Budapestről reggel 7 óra 30 perczkor fog indulni és Kassára ugy mint eddig d. u. 3 óra 33 perczkor fog érkezni, a visszutban pedig Kassáról d. u. 12 óra 31 perczkor fog indulni és Budapest kel. p. u.-ra este 9 óra 5 perczkor fog érkezni.

A Munkács felé menő uj vonat Budapest kel. p.-u.-ról reggel 7 óra 45 perczkor fog indulni Miskolczra 1 óra 2 perczkor és Munkácsra este 6 óra 44 perczkor fog érkezni. Az ellenkező irányban Munkácsról d. e. 8 óra 52 perczkor Miskolczról d. u. 3 óra 11 pkor fog indulni és Budapest kel. p. u.-ra este 8 óra 50 perczkor fog érkezni.

Valamennyi a miskolczi irány felé és felől közlekedő gyorsvonatnál, Péczelen, továbbá a Budapest keleti p. u.-ról reggel 7 óra 15 perczkor induló és oda éjjel 10 órakor érkező gyorsvonatnál Keresztesnyárád, Emőd és Nyékládháza állomásokon végre a miskolcz-kassai vonalon fentemlitett két gyorsvonatnál Halmaj állomáson a feltételes megállás megszüntettetik.

A budapest-ruttkai vonalon a gyorsvonatok a téli évad tartama alatt nem Stubnya-fürdő megállóhelyen, hanem Stubnya állomáson fognak megállani.

Budapest és Hatvan között a Budapestről d. e. 10 óra 20 perczkor, d. u. 1 óra 30 perczkor és d. u. 4 óra 30 perczkor induló, valamint a Budapestre d. u. 3 óra 30 perczkor este 8 óra 50 perczkor és éjjel 11 órakor érkező helyi személyvonat közlekedése megszüntettetik.

A kisterenne-kisujszállási vonalon Kis-Terenne és Kaál-Kápolna között, a Kis-Terennéről délután 2 óra 4 perczkor induló valamint a Kaál-Kápolnáról d. u. 5 óra 24 perczkor induló, továbbá a Kisujszállásról d. u. 5 óra 17 perczkor Szalók-Taskonyra és innen este 7 órakor Kisujszállásra visszatérő vegyes vonat közlekedése megszüntettetik.

A budapest-predeáli vonalon a délutáni gyorsvonatok Budapest és Szolnok között a budapest-aradi gyorsvonatokkal egyesittetnek, minek folytán Budapest és Szolnok között a Budapest k. p. udvarról d. u. 2 óra 10 p.-kor induló és Szolnokra d. u. 4 óra 7 perczkor érkező, valamint a Szolnokról d. e. 11 óra 22 p.-kor induló és Budapest k. p.-udvarra d. u. 1 óra 20 perczkor érkező gyorsvonat közlekedése megszüntettetik, a Budapest kel. p. u.-ról d. u. 1 óra 55 perczkor induló gyorsvonat pedig Tápio-Szele állomáson feltételesen fog megállani, ellenben ugyanezen vonatnál Süly-Sáp állomáson a feltételes megállás megszüntettetik.

Brassó és Predeál között a csütörtökön, valamint ünnep és vasárnapokon közlekedő személyvonatok beszüntettetnek.

A *nagy-szeben-fogarasi vonalon* a Fogarasról jelenleg d. u. 4 óra 5 perczkor induló vonat beszüntettetik és helyette egy uj vonat fog közlekedni, mely Fogarasról d. u. 12 óra 30 perczkor indul és Nagy-Szebenbe d. u. 4 óra 38 perczkor érkezik. Ezen uj vonat Kis-Kapuson Budapest felé a predeál-budapesti fővonal gyorsvonataihoz csatlakozik.

A *brassó zernesti vonalon* megszüntettetik a Zernestől este 8 óra 31 perczkor Brassóba érkező és innen este 9 óra 10 perczkor Zernestre induló vegyes vonat; mig a Zernestről jelenleg reggel 5 órakor induló vonat reggel 6 óra 6 perczkor fog indulni és Brassóba reggel 7 óra 36 perczkor fog érkezni.

A *budapest-arad-tövisi vonalon* a Budapest kel. p. u.-ról d. u. induló gyorsvonatnál a feltételes megállás Lököstháza állomáson megszüntettetik. Arad és Radna-Lippa között a személyszállitás az Aradról este 7 óra 25 p.-kor induló és Radna-Lippára este 8 óra 58 p.-kor érkező tehervonatnál megszünik.

A budapest-orsovai vonalon a keleti expreszvonatok menetrendje alábbiak szerint megváltozik.

A Verciorováról jelenleg éjjel 12 óra 10 p.-kor induló keleti express-vonat d. u. 3 óra 50 p.-kor fog indulni és Budapest nyug. p. u.-ra másnap éjjel 2 óra 10 p.-kor fog érkezni.

Budapest nyug. p. u.-ról a Bukarest felé közlekedő keleti expressvonat a jelenleginél korábban és pedig éjjel 1 óra 30 p.-kor fog indulni.

Megszüntettetik Budapest és Czegléd között ünnep és vasárnapokon közlekedő Budapest nyug. p. u.-ra éjjel 10 óra 15 perczkor érkező, valamint onnét délután 12 óra 20 perczkor induló helyi személyvonat, továbbá Szeged és Szatymáz között a Szegedre reggel 7 óra 12 p.-kor érkező és onnét d. u. 5 óra 15 p.-kor induló helyi személyvonat.

A *jassenova-oraviczai vonalon* a Jassenováról d. u. 3 órakor induló és oda déli 12 órakor érkező vegyes vonat közlekedése megszüntettetik.

A *torontáli helyi érdekü vasuton* a személyszállitás a Szécsányrói kedden, pénteken és vasárnap Nagybecskerek-Bégapartra reggel 4 órakor induló tehervonatnál ez évi október hó 31-ikével megszüntettetik.

A *budapest-fiumei vonalon* a Budapest kel p. u.-ról jelenleg este 8 órakor induló személyszállitó tehervonat már este 7 óra 10 p.-kor fog indulni és Budapest-Kelenföldön a déli vasut gyorsvonatához a csatlakozást közvetiteni; továbbá a Budapest k. p. u.-ról jelenleg este 9 órakor induló személyvonat 10 perczczel előbb, vagyis este 8 óra 50 perczkor fog indulni.

Fiume és Fuzine között ünnep- és vasárnapokon Fiuméből délután 2 órakor induló és oda este 9 óra 39 perczkor érkező személyvonat forgalmon kivül helyeztetik.

Az *uj-dombovár-bosna-bródi és dálya-szabadkai vonalon* megszüntettetnek Szabadka-Dálya és Bosna-Bród között közlekedő gyorsvonatok.

A Bosna-Bródból jelenleg reggel 3 óra 30 perczkor induló személyvonat csak Bródból fog indulni.

A jelenleg csak Pécs és Eszék között közlekedő — Pécsett a Budapest felé és felől közlekedő gyorsvonatokhoz csatlakozó éjjeli személyvonatok forgalma az eszék-bosna-bródi vonalra is kiterjesztetik.

Ezen uj vonat Eszékről éjjel 11 óra 20 perczkor fog indulni és B.-Bródba reggel 4 óra 16 perczkor fog érkezni, viszont B.-Bródból éjjel 10 óra 58 p.-kor fog indulni és Eszékre reggel 5 óra 1 p.-kor fog érkezni.

Ezen vonatok forgalomba helyezése folytán a jelenleg csak Szabadka és Gombos között közlekedő személyvonatok forgalma a gombos-dáljai vonalrészre is kiterjesztetik. A Szabadkáról este 6 óra 45 p.-kor induló vonat Dáljára éjjel 11 óra 29 p.-kor fog érkezni és a Szabadkára d. e. 8 óra 43 p.-kor érkező vonat Dáljáról reggel 4 órakor fog indulni.

A *borovo-vukovári vonalon* ujból forgalomba helyeztetik a Borovoról éjjel 1 óra 10 p.-kor és éjjel 3 óra 10 p.-kor induló, valamint az oda éjjel 12 óra 20 p.-kor és éjjel 2 óra 40 p.-kor érkező vegyes vonat.

A Borovoról jelenleg reggel 5 óra 50 p.-kor induló vegyes vonat megszüntettetik és helyette egy uj vonat reggel 5 óra 16 p.-kor fog indulni.

A *budapest-belgrádi vonalon* mindkét keleti expressz-vonat az éjjeli időben fog közlekedni. A keleti express-vonat Budapest keleti pályaudvarról éjjeli 1 óra 45 perczkor fog indulni és Belgrádba d. e. 8 óra 4 p.-kor fog érkezni, az ellenirányból Belgrádból kedden és pénteken este 7 óra 49 p.-kor fog indulni és Budapest keleti pályaudvarra ugy mint jelenleg minden szerdán és szombaton, azonban már éjjel 2 óra 2 p.-kor fog érkezni. Ezen vonatoknak Nisen Szaloniki felé és felől közvetlen csatlakozásuk lesz.

A Budapest keleti pályaudvarról jelenleg d. u. 4 óra 50 p.-kor Szabadka felé induló személyvonat 4 óra 45 p.-kor fog indulni.

A gyorsvonatok feltételes megállása Hegyes-Feketehegy, Dömsöd és Taksony állomásokon, azonkivül a Budapest keleti pályaudvarról d. u. 2 óra 35 p.-kor induló gyorsvonatnál a rendes megállás Kiszács állomáson megszüntettetik.

Indiáról az uj vonat éjjel 1 óra 45 p.-kor fog indulni és Mitroviczára reggel 3 óra 20 p.-kor fog érkezni, viszont Mitroviczáról este 6 óra 51 p.-kor fog indulni és Indiára este 8 óra 40 p.-kor fog érkezni.

A *ruma-ordniki vonalon* megszüntettetik a Rumáról d. e. 9 óra 18 p.-kor induló és oda d. u. 5 óra 48 p.-kor érkező vegyes vonat.

Az uj menetrendre vonatkozó részletes adatok ugy a már kifüggesztett menetrend hirdetményből, valamint az összes személypénztárak, menetjegyirodák és egyéb elárusitó helyeken 15 krajczárért kapható menetrendkönyvecskéből vehetők ki.

Tudósitás.

A cs. és kir. közös hadügyminiszterium különféle ruházati és felszerelési tárgyakat az általános verseny utján szándékozza biztositani.

A teljes tartalmu hirdetmény az ajánlati mintával, továbbá a szállitandó czikkek kimutatása a 4-ik hadtest hadbiztosságánál, a 2. számu ruharaktárnál Budapesten, valamennyi kereskedelmi és iparkamaránál, a kereskedelmi muzeumnál és a magyar országos iparegyletnél Budapesten; — valamint a szerződési tervezet alakjában szerkesztett részletes feltételek valamennyi hadtest-hadbiztosságoknál, a brünni, budapesti, gráczi, kaiserebersdorfi ruharaktáraknál, a karlsburgi fiók ruharaktárnál, valamennyi kereskedelmi- és iparkamaránál, a budapesti kereskedelmi muzeumnál és a magyar országos iparegyletnél Budapesten. betekinthetők.

Budapesten, 1893 év október havában.

17114 **A cs. és kir. 4-ik hadtest hadbiztosságától.**

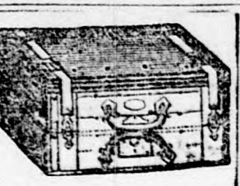

SZIGETI LAJOS
szij- és nyereggyártó böröndös
Ő Fensége József főherczeg és Fenséges Coburg herczeg udvari szállitója 17106
Budapest, VIII. ker., Muzeum-körut 10. szám.
A legnagyobb választék katonatiszti nyergek és nyeregszerekben **előirás szerint** jutányos árakon, ugyszintén **czivilnyergek** és **kocsizó lószerszámok** minden izlésnek megfelelő alakban és árban, ostorok, lovagló-vesszők és botok, utazóböröndök, szerszám- és lótisztitó-eszközök. Képes kimeritő árjegyzék külön katonai nyeregszerekről és külön czivil urak részére.
Tartalékos tiszt urak nyeregszereket kölcsönbe is kaphatnak.
Lényirógépek nagy választékban.
Urasági kocsisok dijtalanul elhelyeztetnek.
A legujabb kantár-rugók kaphatók.

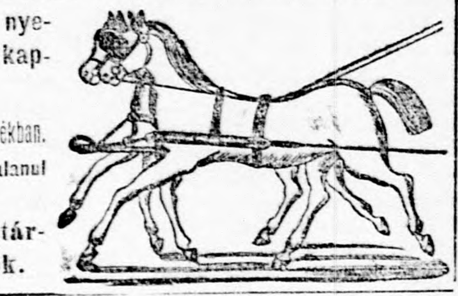

Eladás.

Használt és uj pénz-szekrények rendkivüli olcsó áron kaphatók a bécsi pénzszekrény gyári raktár **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 7408

Alcsuthon kaphatók nagy mennyiségben mindennemü fiatal gyümölcsfák, továbbá parkirozás és sétányok létesitésére alkalmas disztfák és cserjék. Árjegyzékeket ingyen és bérmentve küld a főherczegi udvari kertészet, Alcsuthon. 17048

Bor. A főváros közelében, kitünő országut mellett, hires bortermő helyen, uri pinczében fekvő, 1890. évi tiszta kezelésü, finom zamatu, fehér pecsenyebor eladó. Bővebb felvilágositással szolgál a kiadóhivatal. 17298

Budapesthez közel egy nagy magyar városban jó forgalmu vegyes füszerüzlet előnyös feltételek mellett azonnal átvehető. Czim a kiadóhivatalban. 17294

Kitünő hangu Stainer hegedü 60 frt **készpénzért** azonnal eladó. Czim a kiadóhivatalban. 24959

Vétel.

Üres telek vagy rozzant ház, sarok, részletfizetés mellett megvételre kerestetik. A telek azonban 300 □-nél kisebb ne legyen. Levelek a kiadóhivatalba küldendők «Telek» czim alatt. 24910

Alkalmazást keres.

Uradalmi mükertész családos, ujévre állást keres. Czime a kiadóhivatalban. 24973

Minden szakba vágó irásbeli munkákat, folyamodványokat, szépirodalmi és egyéb forditásokat stb. elvállal egy irodalmi müveltséggel biró fiatal ember. Szives megkeresések **«Universum»** jeligével a kiadóhivatalba kéretnek. 24961

Urasági inas, ki jelenleg is egy általánosan ismert urasághál van szolgálatban, jó bizonyitványokkal és több évi gyakorlattal bir, szolgálatát változtatni óhajtja. Kegyes levélbeli megkeresések **«Allandó»** czimen a kiadóhivatalba kéretnek. 24998

Gazdasszonyi állást keres egy fess, intelligens, független nő, ki a háztartás minden ágát ismeri. Igényei **szerények**. Czime a kiadóhivatalban. 24996

Kulcsári állást keres egy 24 éves keresztény fiatal ember, ki egy bizonyos pályán 10 éven át müködik, igen jó bizonyitványokkal rendelkezik. Szives ajánlatok **«Kulcsári állás»** czimen a kiadóhivatalba kéretnek. 24983

Házvezetőnő vagy utitársnői alkalmazást keres egy jó háznál egy 32 éves nő, kinek családi körülményei igen szerencsétlenek és szerencsétlen sorsától csakis ugy tudna szabadulni, ha valaki pártját fogná; van azonkivül egy 5 éves lányka, kit ha valaki örökbe fogadna, igen jót tenne vele. Szives választ **«Boldogtalan»** jeligével a kiadóhivatalba kér. 24995

Legjobb bizonyitványokkal rendelkező volt részvénytársasági hivatalnok, részvény- vagy magánvállalatnál esetleg uradalomnál mielőbbi alkalmazást keres. Szives ajánlatok **«Hivatalnok»** czimen a kiadóhivatalba kéretnek, hol a czim is megtudható. 24975

Nagy gyakorlattal biró volt önálló okl. gépész, ki a könyvelésben és levelezésben kellőleg jártas, jelenleg egy nagyobb pénztárnál ellenőr, uradalomba vagy nagyobb iparvállalat vezetésére magát ajánlja. Szives megkeresésekre czimét megmondja e lap kiadóhivatala. 24972

Oktatás.

Szakképzett és tapasztalt nevelőnőket, gyermekkertésznőket, bonneokat ajánl és elhelyez GERSON ANNA asszony Budapest, Andrássy-ut 21. 17299

Különféle.

Braun Dezső
Budapest, V., Marokkói-utcza 2. Gyapju-szövetek, női kostüme, férfi- és gyermeköltönyökre jó és izléses minőségben igen olcsó árakon. Minden szombaton **maradékeladás.** 17174

50 forint kölcsönt akar felvenni biztos állásu magánhivatalnok havi törlesztés és 10% kamatra. Mielőbbi ajánlatok **»Jótállás«** jeligével a kiahóhivatalba küldendők. 24960

Életjáradék. Magányosan álló ur vagy asszonyság, ki nagyobb jövedelmet akar, mint a minő most van és aki amellett minden gond nélkül, kényelmesen óhajt élni, leghelyesebben cselekszik, ha birtokát vagy házát életjáradékra eladja. Eziránt levelek «Életjáradék» czim alatt a kiadóhivatalba intézendők. 24911

Régiségtárgyak
érmek, régi arany-, ezüst és femtárgyak, gyöngyök, ékszerek és nemeskövek, butorok és egész hagyatékok a legmagasabb árakon megvétetnek.
Wisinger Mór
Budapest, Hatvani-utcza 15. sz.

Ajánlva: a **Poliklinika igazgatóságától.** Javalva: **Hökhurut, szamárhurut, mell- és gyermekbetegségek** eseteiben a
Cognac-maláta-kivonat.
Üdülök számára nélkülözhetlen.
Kapható minden jobbhirü gyógyszertárban s gyógyárukereskedésben. 17119
Cognac-maláta-kivonat-gyár Leipnikben

GUMMI
Valódi párisi különlegességek! F. Berguerand fils párisi gyárából. Képviselő **csakis Keleti J.** Budapest, IV., Koronaherczeg-utcza 17. Gummikülönlegességek jótállás mellett tuczat 1, 2, 3, 4, 5, 6 frt. halhólyag tuczat 2, 3, 4, 5, 6 frt, halhólyag gummiszellel tuczat 5, 6 frt. Capottes americ. tuczat 3, 4, 5 frt, gyüjtemeny uraknak 25 drb 2.50, 10 frtig. **Ujdonság!!** Minden hölgynek nélkülözhetlen «Diana öv» frt 2.50—5 frtig. Betegápolási czikkek, gyári árakon 10 frtnyi megrendelésnél 10% kedvezmény. Megrendelés pontosan és discréten eszközöltetik. **Keleti J.** cs. és k. osztr.-magy. és belga k. szab. gyáros Budapest, VI., Koronaherczeg-utcza 17. Árjegyzék bérmentve.

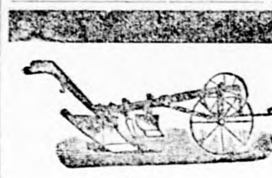

17188 **Őszi szántásra**
ajánljuk a mezőgazdáknak **universzál ekéinket,** 3—7", 4—8"s 6—10"mélységü járattal.
Ezen ekékkel elérhető alapos és mély forgatás által a talaj legjobban megmunkálódik, s különösen ez idén is kitünt, hogy a nagy szárazság daczára mindenütt a legjobb aratás ütött be ott, a hol a talaj mélyen volt megmunkálva.
UMRATH és TÁRSA
BUDAPEST,
váczi-körut 60.

Chypre · Frangepane · Gyöngyvirág · Jacinthe · Ylang-Ylang
Szoba-illatok
Reseda · Opoponax · Jokey club · Orgona-virág · Széna, Tea rózsa
a franczia készitményekkel versenyképes minőségben ajánlják
MOLNÁR és MOSER
droguisták 17264
Budapest, IV. ker., Koronaherczeg-utcza 9. sz.

A magyar közgazdasági értelmiség közlönye.
MAGYAR NEMZETGAZDA
KÖZGAZDASÁGI ÉS PÉNZÜGYI HETILAP.
SZERKESZTI ÉS KIADJA:
MENDE BÓDOG.
Előfizetési ár egy évre **10 forint.**
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, IV., Lipót-utcza 44. szám.
Gyakorlati irányu dolgozatok szivesen fogadtatnak és megfelelően dijaztatnak. 16264

Tanuljunk lovagolni.
A nemzeti lovardában VIII., Esterházy-utcza 32. sz.
20 kitünően idomitott ló áll a lovaglást kedvelő közönség rendelkezésére; **kezdők naponkint felvétetnek.** A tanitási rend következő: reggel 9—10-ig urak részére, 10—11-ig hölgyek részére, 11—12-ig urak részére, 12—1-ig gyakorlás hölgyek és urak részére együttesen, 1—2-ig tanitás hölgyek részére; este 5—6-ig urak részére. Egy tanóra dija hölgyeknek 3 frt, uraknak 2 frt. Egyletek és intézeteknek ármérséklés.
A lovarda a nyár folyamán egy kiváló lovaglómestert szerződtetett. Kitünően berendezett istállók, kocsiszinek, szerszámkamrák. Lovak tartásra vagy idomitásra atvétetnek. 16910

A KI
feltünő finom és tiszta arczbőrt akar, az vegyen
moschus- (pézsma-) szappant.
Bagoly ugyan nincs rajta, de azért vetekedik minőségre és hatásra bármely szappannal és mellette feleslegessé tesz minden illatszert, mert mindvégig megtartja kellemes
moschus- (pézsma-) illatát.
Kapható: 17236
Körös Albertnél, Szegeden.
Széchenyi-tér 3. szám.
Tuczatja 90 krért. 5 tuczat bérmentve küldetik.

Magyar királyi államvasutak.

157259/C. III. szám.

Hirdetmény.

(Magyar-osztrák-német forgalom.)

A Németország, Hollandia és Belgium egyrészt, másrészt Ausztria és Magyarország közötti forgalomban érvényes dijszabás I. részben foglalt áruosztályozás szerint a III. külön dijszabásba tartozó fanemüekre nézve kocsi- és fuvarlevelenkint legalább 10.1000 klg feladása vagy ezen suly után való dijfizetés esetén Bereg-Szt-Miklós állomásról Breslau és Görlicz állomásokra a következő dijtételek lépnek egyidejüleg 100 kgkint életbe:

Bereg Szt.-Miklós—Breslau O. S. B.	164	pfennig,
« —Breslau Freib	164	«
« —Görlitz	200	«

Budapest, 1893. november 9-én.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága
a többi részes vasutak nevében is.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

A veszprémi járás főszolgabirájától.

5132/1893. szám.

Árverési hirdetmény.

Veszprém vármegyében kebelezett Szentgál község nemesi közbirtokosságának tulajdonát képező erdőben, a nm. földmüvelésügyi magy. kir. miniszteriumnak 18975. I. 3. számu rendeletével engedélyezett 1892/3. évre eső 160 kat. hold vágás terület összes **fakészlete, 1893. évi november hó 20-án délelőtt 10 órakor** Szentgálon a községházánál nyilvános árverésen el fog adatni.

Az eladás tárgyát képező fakészlet becslés szerint 9399 ürköbméter cser- és 442 ürköbméter tölgyfából áll.

A kikiáltási ár 10806 (tizezernyolczszázhat) forint 50 krban állapittatott meg.

Árverezni kivánók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át, vagyis 1080 forintot az árverés megkezdése előtt az árverést vezető főszolgabirónak kezeihez készpénzben lefizetni.

A kellő bánatpénzzel felszerelt zárt irásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megkezdéseig benyujtandók.

A kihasználás alá kerülő erdőrész a veszprémjutasi vasuti állomástól, jókarban levő utvonalon, — mintegy 15 kilométer távolságra fekszik.

A kihasználásra vonatkozó feltételek, az alulirt járási főszolgabirónál és Szentgálon a községházánál megtekinthetők.

Veszprém, 1893. október 26-án.

Kletzár Ferencz,
főszolgabiró.

17305 (Utánnyomás nem dijaztatik.)

Gróf Andrássy Tivadar ur ő méltósága tőke-terebesi uradalmának központi majorságában **e hó 22-én délelőtt 9½ órakor** következő állatok fognak

nyilvános árverés

utján készpénzfizetés mellett eladatni:

26 darab kiselejtezett jármosökör,
14 darab kiselejtezett nyugoti faju tehén,
20 darab felesszámu 4 éves nyugoti faju ökörtinó.

Ezen árverésre a tisztelt vevőközönség azon értesitéssel hivatik meg, miszerint kivánatra előleges bejelentés mellett fogat a tőketerebesi vasuti állomáson rendelkezésre fog bocsátatni.

Tőke-Terebes, 1893. november hó 12-én.

17329 **A Jószágigazgatóság.**

Magyar királyi államvasutak.
Nyugotmagyar-osztrák vasuti kötelék.

146121/C. I.

Helyesbités.

A «Vasuti és közlekedési közlöny» f. é. augusztus hó 30-án megjelent 104. számában 122199. sz. a. közzétett hirdetményben Polgárdi Wien St. Marx viszonylatban az állatkisérő menetdija 1—2 kocsi sertés feladásánál 996 fillérről 990 fillérre helyesbitendő.

Budapesten, 1893. október hóban.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága
egyszersmind a többi kötelékí vasutak nevében is.

SZÉKELY ÉS KÁLDOR
Budapest, Teréz-körut 18. szám.
A Yost typenriter (irógép)
egyedelárusitói Magyarország részére.

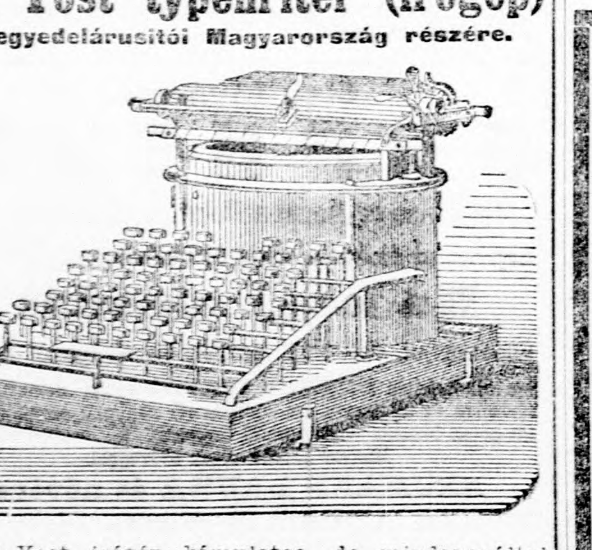

A Yost irógép bámulatos, de mindazonáltal egyszerü szerkezeténél fogva a legjobb a világon; eddig 20,000-nél több van alkalmazásban. Kezelése 1 óra alatt megtanulható. Egy évi garanczia. Kivánatra leirással szolgálunk, vagy a gépet személyesen bemutatjuk. Az Edison-féle Mimeograph az egyedüli sokszorositó, melylyel több ezer példány sokszorositható, mert a betük közönséges áttörésén alapszik és nem igényel vegyi procedurát. Eredeti árak.

Ujonnan létesitett typenriter irodánkban egészen ingyen oly hölgyek gyakorolhatják a gépirást, a kik a „női kereskedelmi szaktanfolyamot“ végezve stenografálni tudnak és ezáltal kiváló irodákban alkalmazást nyerhetnek. 17070/V

Köhögés és rekedtségről
nem panaszkodhatik többé az, ki a
Fabrik orient. Zuckerwaaren Prag
Königl. Weinberge Pizeuka czégnél megszerezhető
török-méz
rendszeres használatát megszokták. A török-méz kiváló tulajdonságait a keleten már évszázadok óta ismerik; Európában azonban csak a fentnevezet révén lett ismeretessé. A török-méz értékéről igen kedvezően nyilatkoznak: az osztrák gyógyszerész-egylet laboratoriuma, a bécsi gyógyszerészi-kör, dr. Mannsfeld Bécsből és legujabban dr. Hueppe orvos, kormánytanácsos, a prágai Károly-Ferdinánd egyetemnél az egészségügyi intézet igazgatója és tanára, a ki egy kimeritő értekezésben a szakkörök figyelmét is felhivta ezen rendkivül hasznos szerre, miáltal a valódi török-méznek, a mi eddig, mint házi-szer minden reklám nélkül nagy kedveltségnek örvendett, általános elterjedése biztositottnak látszik. A **valódi török-méz** rózsaszinü viaszos papirba, czégünkkel ellátott kékcsikkal **1 krért**, vagy pedig barna, hengeralaku kartonban, teljes czégünkkel **10 krajczárért** árusittatik.
Budapesten a következő czégeknél raktáron tartatik: **Krinitzky L.** Ó-Buda, **Vogl J.** II., Batthyányi-utcza 28., **Uziel Áron** Erzsébet-körut 50., **Eppinger L.** Kisfaludy-utcza 5. sz., 14., **Pollák Vilmos** Bécsi-utcza 10. 17116

Nyomatott Neumayer Ede nyomdájában Budapest, VI., szerecsen-utcza 35. (az operaház átellenében).